

Universitat de Lleida
Facultat de Dret i Economia

LES SINÈRGIES DEL TURISME URBÀ EN LA CIUTAT INTERMÈDIA.

CAS PRÀCTIC DE LLEIDA.

MEMÒRIA FINAL

GRAU EN TURISME

AUTOR/A: **Joana Borràs**Puértolas

TUTOR/A: Josep Mª Llop Torné

DATA: 14 de Juny de 2015.

TFG MEMÒRIA FINAL

Agraïments al professor Josep Mª Llop Torné per guiar-me en la
realització del present treball.

RESUM:

En el present treball es pretén descriure la ciutat de Lleida des d'una òptica sinèrgica, on es destaquen els àmbits turístic i urbanístic. Es tracta doncs d'analitzar les dinàmiques urbanes d'aquesta ciutat intermèdia i la seva relació amb el territori, així com els seus instruments de gestió i planificació.

De l'estructura del contingut se'n diferencien dues parts, en primer lloc es contextualitza el missatge mitjançant la definició dels termes més rellevants i que esdevenen fonamentals per situar l'òptica des de la que se'n tractarà el segon apartat; on es combinen els anàlisis territorial, urbanístic i turístic i on hi pren protagonisme el turisme de negocis entorn al Palau de Congressos la Llotja.

Paraules clau: Lleida, urbanisme, ciutat intermèdia, turisme de negocis, Palau de Congressos.

ABSTRACT:

The aim of this project is to describe Lleida from a synergetic point of view under touristic and urbanistic considerations and, therefore, analysing its urban dynamics and mutual influence between the city itself, as a middle city class, and its surroundings, highlighting the current management and planning tools available.

The project has been organized in two different parts which are developed by stages. The first part contextualizes the topic by defining the most relevant parameters, which become essential to enable us to go through the second part. Finally, in the second part, the case is studied by combining the urbanistic and touristic analysis, as well as taking into account its territorial scope, emphasizing the business tourism related to the newest palace of congress, la Llotja.

Keywords: Lleida, urbanism, middle city, business tourism, Palace of Congress.

ÍNDEX

JUSTIFICACIÓ I OBJECTIUS _____	1
INTRODUCCIÓ _____	2
BLOC I	
1. CONCEPTUALITZACIÓ _____	4
1.1 Definició de Turisme _____	4
1.1.1 La indústria turística _____	5
1.1.2 El producte turístic _____	7
1.1.3 Recurs turístic _____	8
1.2 Definició de Turisme urbà _____	9
1.3 Definició de Turisme de negocis _____	9
1.3.1 Aspectes generals _____	9
1.3.2 Característiques específiques _____	10
1.3.3 Organismes específics _____	10
1.4 Definició Ciutat Intermèdia _____	14
BLOC II	
1. LLEIDA, ENCLAVAMENT URBÀ _____	18
1.1 Antecedents històrics del territori _____	18
1.2 Morfologia territorial contemporània _____	19
1.3 Lleida, ciutat intermèdia _____	21
1.4 Turisme urbà, de negocis _____	25
1.4.1 Pla d'Ordenació Urbanística Municipal 2015 _____	27
1.4.1 Pla Operatiu de Turisme 2015 _____	31
1.4.2 Anàlisi dels recursos turístics _____	31
1.4.3 Anàlisi del producte: Turisme de Negocis _____	32

2.EL PALAU DE CONGRESSOS LA LLOTJA DE LLEIDA _____	36
2.1 Antecedents _____	36
2.2 El projecte _____	37
2.2.1 Àmbits de treball involucrats _____	40
2.2.2 La llotja de Lleida – Teatre- Palau de Congressos _____	40
2.3 Descripció _____	41
2.3.1 Localització _____	41
2.3.2 Estructura i disseny _____	41
2.3.3 Sales i espais _____	42
2.3.4 Serveis _____	44
2.4 El Palau en xifres _____	46
2.1 Comparativa de la rendibilitat (2010-2014) _____	46
3. CONCLUSIONS _____	49
4. WEBGRAFIA _____	53
5. ANNEXOS _____	57

JUSTIFICACIÓ I OBJECTIUS

Resulta paradoxal que d'una temàtica tant àmplia i transversal com ho és el turisme –com a terme genèric- la elecció d'un assumpte a desenvolupar en un treball de final de Grau resulti força complexa. Probablement, a títol personal, inicialment em trobava en una situació comparable a la del turista indecís enfront de la gran oferta que proveeix el mercat turístic; a major oferta, major indecisió.

Diversos son els motius que m'han conduït a realitzar aquest treball, en primer lloc i principalment, la proposta que em va suggerir el tutor en la que el focus o eix central a tractar girava entorn al Palau de Congressos la Llotja de Lleida, així doncs, amb motiu de conèixer què es troba darrera la construcció d'aquesta emblemàtica infraestructura erigida en la meua ciutat – en la que a més a més hi treballo- , l'anàlisi d'aquesta em va dur a considerar la idea de concatenar els àmbits turístic i urbanístic, arrelant-ne la funció que exerceix el Palau de Congressos en el territori on se situa; la seu del turisme de negocis a la ciutat de Lleida (visió turística) transcrit a turisme urbà en la ciutat intermèdia (visió urbanística).

Tanmateix, l'objectiu principal que aixopluga la suma dels diversos sub-objectius recau en conèixer l'estructura física, estratègica i mediambiental de Lleida amb base a la gestió del territori, i entorn a l'activitat turística del mateix.

D'acord a l'argument anterior, els objectius proposats es poden compendiar en l'aplicació dels coneixements –procedents- assolits al llarg del Grau de Turisme, conèixer la morfologia geogràfic -urbanística de la meua ciutat així com ressaltar un dels segments turístics emergents propi dels centres urbans tot configurant-ne un missatge que alhora esdevé conclusió.

INTRODUCCIÓ

El turisme es un terme força complex i elusiu, si bé abasta un seguit d'àmbits i segments, alhora es veu immers en un context de creixement i evolució continuus; factor que esdevé en major intriga pel que fa al fet d'acotar-ne la seva definició. Així doncs, resulta practicable extrapolar aquest concepte adjudicant-li una visió encarada a l'àmbit urbanístic.

El treball gira entorn a tres eixos transversals disposats en dos blocs que, de manera inter-relacionada en vertebraren el mateix.

Son els fonaments bàsics del turisme qui escometen el primer bloc i condueixen la contextualització del conjunt del contingut mitjançant la definició d'un seguit de conceptes transcendents.

Respecte al segon bloc, de caire distintiu, es tractaran en primer lloc els aspectes més específics del turisme de negocis tot vinculant-ho a la ciutat de Lleida, així com la distinció d'aquesta com a ciutat intermèdia; seguidament i en aquest mateix efecte es dona pas a l'anàlisi de l'emblemàtic edifici que exerceix de seu d'aquesta activitat turística, anomenat 'el Palau de Congressos la Llotja de Lleida'; l'objectiu d'aquest anàlisi es desdibuixar-ne l'estratègia turística - urbanística que hi ha darrera de l'obra. Tanmateix, s'acompanya d'unes estadístiques relatives al rendiment de la infraestructura d'acord a la seva funcionalitat. Amb motiu d'aixoplugar el conjunt dels objectius a assolir, aquest segon bloc conclou amb la projecció d'aquests darrers aspectes esmentats, duts a efecte en la ciutat de Lleida.

El treball conclou amb un tercer apartat destinat a les conclusions extretes al llarg de la confecció del projecte referides a les valoracions prèvies, actuals i futures.

BLOC I

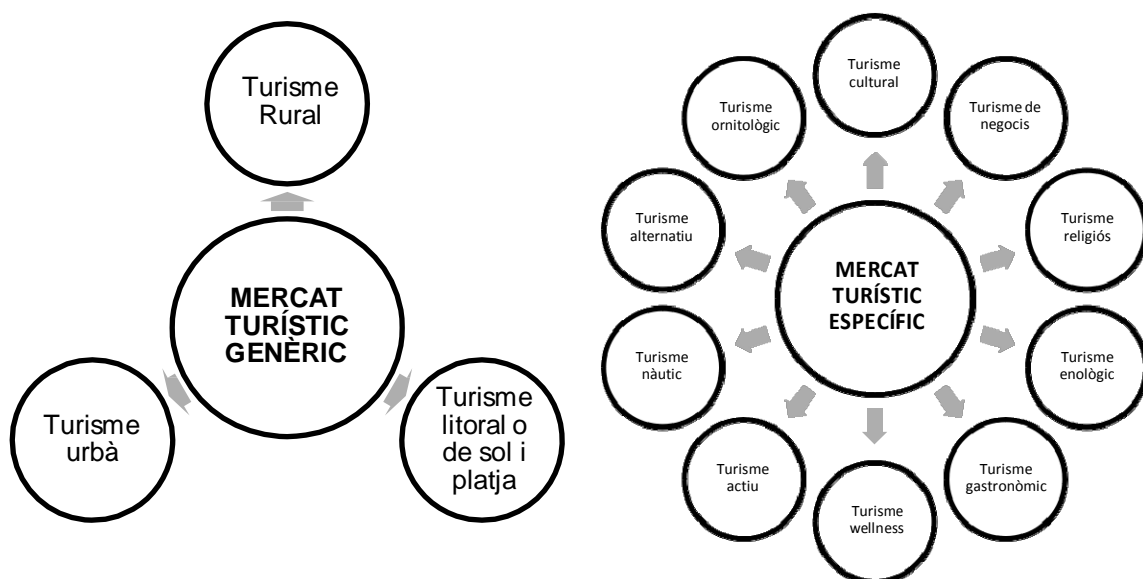
1. CONCEPTUALITZACIÓ:

Amb motiu de contextualitzar el contingut del treball, en primer lloc es defineixen alguns dels termes més emprats en aquest, o, si més no, que estan directament relacionats amb el missatge del mateix.

1.1 Definició de turisme

La Organització Mundial del Turisme (OMT, 1994) estableix que 'el turisme compren totes les activitats que realitzen les persones durant els seus viatges a llocs diferents del seu entorn o residència habitual per un període inferior a un any i per motius de vacances, treball o qualsevol altra activitat, sempre que no hi hagi remuneració per part del país visitant'

Per situar i contextualitzar el teixit turístic, diem que l'estructura del mercat turístic es pot distingir d'acord a dos categories o nivells:

En aquesta darrera categoria –específica- se'n podrien afegir un seguit de segments més, atès que el turisme -per se- es un terme elusiu. En aquest mateix context, cada tipologia turística es caracteritza i/o diferencia d'acord a les següents condicions:

-els productes demandats pel turista: la oferta turística es compon del conjunt de productes, serveis i organitzacions dedicats exclusivament a la satisfacció de les necessitats del turista.

-la durada o estància del viatge: en base aquesta premissa, la OMT (1994) estableix diferències entre turista i excursionista. La condició *sin ecuanon* que duu a que el visitant sigui considerat turista és el mínim d'una pernoctació en la destinació; per tant, s'estableix un mínim de 24h i un màxim no superior a 6 mesos. D'altra banda, es denomina visitant excursionista aquell que roman menys de 24 hores en la destinació on s'ha desplaçat.

-la despesa: la OMT (1996) , considera que es tracta de ' tota despesa de consum efectuada per un visitant o per compte d'un visitant durant el seu desplaçament o la seva estança en la destinació', així mateix, classifica la despesa turística en:

- 1.Allotjament
- 2.Alimentació
- 3.Transport
- 4.Oci, cultura, activitats esportives
- 5.Compres
- 6.Altres

-les pròpies característiques o singularitats. Es fa referència a les especificitats de cada tipus de producte.

1.1.1 La indústria turística

Entenem per indústria el moviment que es crea entorn a la creació de quelcom –generalment tangible- susceptible d'esser intercanviat a fi de satisfer els interessos tant del que ho crea com del qui ho obté. Estem parlant, doncs, del que en termes econòmics s'entén per oferta i demanda; s'empra aquesta terminologia atès que els interessos de l'oferta són econòmics i la demanda està disposada a pagar un preu per tal de satisfer la seva necessitat.

En aquest mateix context, s'anomena indústria turística a les activitats que principalment generen productes característics del turisme, amb la peculiaritat de que la oferta es compon d'un seguit de serveis – amb garantia d'usdefruit i no de propietat- que ofereix una destinació i, per contra, la demanda es constituïda pel turista que es desplaça i genera una despesa en aquesta.

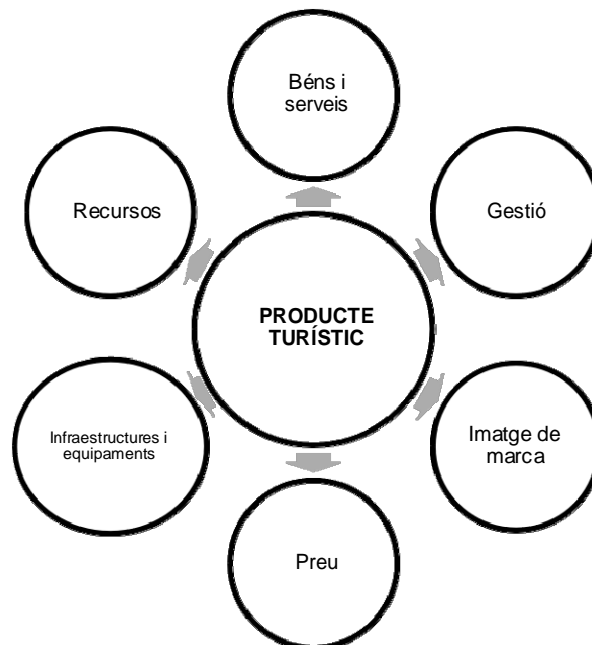
Per tant:

- Demanda turística: les necessitats del turista
- Oferta turística:
  - Recursos turístics: que poden ser culturals, naturals i històric monumentals
  - Empreses privades: d'allotjament, agències receptives i empreses de transport.
  - Infraestructures públiques: aeroports, carreteres, serveis sanitaris i altres serveis de caràcter públic.
  - Oferta complementaria: bars, restaurants, discoteques, teatres, etc.

Com s'ha esmentat anteriorment, la peculiaritat de la indústria turística pel que fa al producte, es troba en que el mercat turístic es compon de béns i serveis que no concedeixen la propietat, atès que a diferència de la resta d'indústries, en aquesta, el intercanvi comercial està basat en productes intangibles (serveis).

1.1.2 El producte turístic

El producte turístic es conforma mitjançant la suma d'un seguit d'elements tangibles i intangibles. Cal matisar que segons Philip Kotler, economista nord-americà, especialista en mercadeig i reconegut internacionalment com 'el pare del màrqueting modern' un producte es " qualsevol cosa que pot oferir-se en un mercat, que pugui ser adquirit, utilitzat o consumit, que satisfaci un desig o una necessitat. Pot ser físic, un servei, una persona, una organització, una idea". Aquesta matisació exerceix de preàmbul a l'hora de considerar el producte turístic com a tal; que es compona de:

Aquests son els elements indispensables per a la creació del producte turístic, com s'observa en el gràfic, son diversos els condicionans que determinen la conformació del mateix.

1.1.3 El recurs turístic

Per entendre del què s'entén quan es parla de recurs turístic, en primer lloc cal saber distingir dos conceptes que sovint s'empren com a sinònim i certament no ho son; aquest termes son patrimoni turístic i recurs turístic. La Organització Mundial del Turisme (OMT) estableix que el patrimoni turístic elueix als béns materials i immaterials potencials del que disposa un territori i que son susceptibles d'adaptar-les i transformar-les en recurs turístic; així doncs, quan es fa referència a aquest darrer, parlem del conjunt de béns materials i immaterials d'un territori, ja transformats o adaptats amb l'objectiu d'atreure turistes.

Pel que fa a la classificació d'aquests, val a dir que no existeix una única i exacta; són diversos els professionals que d'acord a uns parers o altres tracten d'acotar-ne l'agrupació. No obstant, prenent de mostra la institucional, promoguda per la OMT, els classifica de la següent manera:

- Recursos físics o naturals: que ahora es classifiquen d'acord al relleu (litoral- platja i interior- muntanya), el clima (les diverses tipologies), la fauna i flora (boscós), la hidrografia (rius, llacs, estanys), les reserves naturals (parcs naturals i nacionals)
- Museus i manifestacions històriques- artístiques: museus, llocs històrics, obres d'art, restes arqueològiques, etc.
- Folklore: fan referència a elements culturals, etnogràfics i antropològics. Festes i tradicions, la gastronomia, creences populars, etc.
- Realitzacions científiques, tècniques i artístiques contemporànies: obres d'art i tècniques, explotacions agropecuàries, mineres, etc.
- Esdeveniments programats: reunions, congressos, convencions, teatre, etc.

1.2 Definició de turisme urbà

El turisme urbà es descriu com aquell que es desenvolupa específicament en les ciutats amb l'objectiu de descobrir o conèixer els seus punts d'interès, des de la conformació urbanística, avingudes, places, edificis públics comuns i històrics, museus i qualsevol altre atractiu. A més, en aquesta tipologia s'inclou el turisme cultural, gastronòmic, de congressos i convencions, de compres, etc.

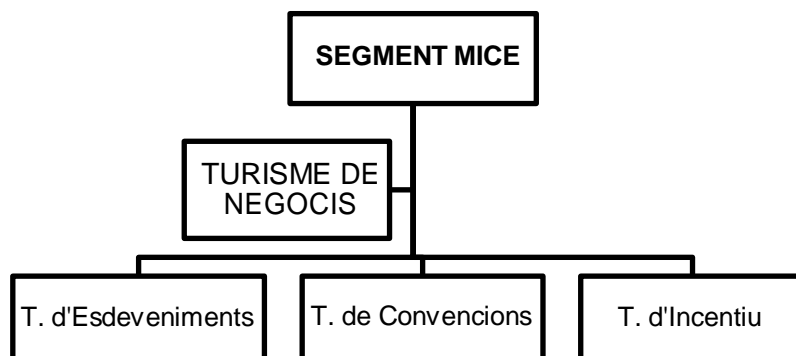
1.3 Definició de turisme de negocis

Com hem vist anteriorment, el turisme de negocis esdevé una tipologia turística de caràcter específic, difereix de la indústria de negocis pròpiament dita atès que aquest va més enllà de l'assistència a reunions, congressos i convencions; en aparèixer el terme 'turisme' acompanyant-ho, el concepte pren un caire més ampli posant-hi èmfasi en el seguit d'agents que hi intervenen (l'oferta turística), i que fa referència al que contempla la indústria turística.

1.3.1 Aspectes generals

La Organització Mundial del Turisme va posicionar entre les perspectives de creixement turístic, que daten de l'any 1992, el creixement del turisme de negocis com a previsió capdavantera.

Internacionalment és conegut com MICE (Meeting, Incentive, Conference and Exhibitions) que en efecte exerceix d'hiperònim del segment turístic en el qual, la pràctica d'aquest es motivada per un seguit d'activitats relacionades amb la indústria dels negocis. Per tant, cal especificar la composició de l'estructura que vertebrava el segment MICE:

1.3.2 Característiques específiques

Es tracta d'un tipus de turisme no estacional, atès que aquest es efectuable independentment del que en argot turístic s'anomena temporada (que pot ser baixa, mitjana, alta), no obstant, si bé es cert que existeixen èpoques de major concentració, la realitat es que no es un segment que es vegi afectat per aquest fenomen, que generalment esdevé una característica associada al turisme i de les tipologies que se'n deriven. És considerat un tipus de turisme anomenat 'social' (difereix del turisme de masses, del turisme de luxe), se li adjudica aquesta denominació associada als segments socials d'acord a unes característiques generals que comparteixen els que són englobats en aquest: els viatges o desplaçaments solen ser col·lectius i fora de temporada, a més, la despesa en la destinació es menor en comparació a la resta dels anomenats segments socials.

1.3.3 Organismes específics

En aquest apartat es presenten els tres organismes que s'encarreguen de gestionar les destinacions turístiques com a seu de celebracions d'esdeveniments relacionats amb el turisme de negocis. Com es veurà a continuació, s'exposen d'acord als àmbits d'actuació:

- ÀMBIT ESTATAL: SPAIN CONVENTION BUREAU

Un conjunt de 55 destinacions conformen aquesta plataforma de caire estatal creada l'any 1984 amb l'objectiu d'ajudar a promocionar les ciutats i províncies espanyoles que compten amb serveis i equipaments necessaris per acollir i celebrar congressos i convencions. A més, les destinacions associades poden beneficiar-se de la participació en fires i presentacions internacionals del sector, la cooperació en campanyes publicitàries, estudis de mercat així com treure'n profit d'altres eines i mecanismes que se centren en el desenvolupament del turisme de negocis a Espanya. En aquestes accions, hi col·labora activament Turespaña, l'organisme nacional que actua en pro de la promoció –màrqueting- de la destinació España cap als mercats internacionals.

- ÀMBIT AUTONÒMIC: CATALUNYA CONVENTION BUREAU

El CCB es un programa que neix de la necessitat de posicionar la destinació Catalunya com a capdavantera pel que fa a la celebració de congressos, reunions, convencions i viatges d'incentiu, aquest, es creat per l'Agència Catalana de Turisme amb la intenció d'assolir els següents objectius i funcions:

- El principal objectiu es assolir el posicionament de Catalunya en el mercat de turisme de negocis. Així com exercir de portaveu global per tal de difondre i donar suport a la marca Catalunya com a seu de celebració de congressos i esdeveniments.

- Promoure i potenciar el desenvolupament de la indústria que gira entorn d'aquest segment de turisme mitjançant l'aglutinament del teixit empresarial que l'envolta –empreses especialitzades, infraestructures existents, serveis complementaris, etc-

- Esdevenir un territori referent en aquest àmbit mitjançant la creació de sinergies de promoció amb els diversos ens de promoció turística de Catalunya, essent aquests els diversos Convention Bureau de caràcter local així com altres empreses pertanyents al sector.

- Cooperar amb el sector turístic català, tot cercant relacions amb aquest i intervenint per tal de captar convencions, congressos i viatges d'incentiu d'empreses, de manera que per una banda doni suport als organitzadors d'esdeveniments i alhora promogui i ajudi a generar negoci entre els membres - empreses i entitats – que l'integren.

El Catalunya Convention Bureau exerceix d'eina intermediària entre l'Agència Catalana de Turisme i aquelles empreses que ofereixen productes, equipaments, escenaris i altres serveis relacionats amb el turisme de negocis o de reunions, així com amb els organitzadors d'aquests esdeveniments.

El programa exerceix un paper que es podria comparar al de una borsa de treball, atès que les empreses poden adherir-se – complint uns requisits- i exercir de membre tot beneficiant-se dels avantatges derivats de la gestió d'aquest programa, com són els que es disposen en els objectius anteriorment esmentats.

A més, cal destacar que els membres del CCB resten integrats en l'estand de l'Agència Catalana de Turisme gaudeixen de la possibilitat d' assistir a fires i salons especialitzats en aquest sector com ho són els líders a nivell europeu: la EIBTM , European Incentive Business & Travel Meeting que se celebra a Barcelona, així com l'IMEX, la Mostra Internacional per als Viatges d'Incentius, Reunions i Esdeveniments . A més, també s'organitzen presentacions, visites comercials, viatges de familiarització i workshops. A grans trets el programa opera amb la intenció o finalitat de promoure que els membres adherits es donin a conèixer i es creïn relacions de negoci entre les empreses catalanes i els organitzadors d'esdeveniments tant nacionals com internacionals.

- ÀMBIT LOCAL O MUNICIPAL: LLEIDA EVENT & CONVENTION BUREAU

Aquest programa que depèn de l'organisme Turisme de Lleida té per objecte o actua sota un context d' unificació i canalització de la oferta turística de l'àmbit dels negocis de la ciutat així com amb el propòsit de promoure i comercialitzar-la. Les tasques de gestió d'aquest òrgan són:

- Organitzar i acompanyar les visites a organitzadors d'esdeveniments
- Crear i gestionar els serveis dirigits als promotors i organitzadors d'esdeveniments
- Organitzar viatges de familiarització amb OPC's (Organitzadors Professionals de Congressos) i Agents especialitzats.

Es tracta d'un organisme de caràcter públic-privat, atès que funciona d'acord a la cooperació de l'administració (l'Ajuntament i Turisme de Lleida) i l'empresa (serveis externs i complementaris)

L'oferta d'espais i serveis disposats en aquest programa són:

- Pel que fa a infraestructures: el Palau de Congressos la Llotja i el Palau de Vidre. Així mateix, compta amb sales complementàries situades en diversos punts de la ciutat; aquestes són: l'Auditori Municipal Enric Granados, el Centre Cultural Ibercaja, la Sala Jaume Magre, el Teatre Municipal de l'Escorxador, la Universitat de Lleida, el Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida, el Museu Diocesà i Comarcal de Lleida, la Seu Vella, les Caves de Raïmat, la Casa Miravall i l'Orfeó Lleidatà.
- També es compona d'un seguit d'espais singulars que complementen i dinamitzen l'oferta, com ho son els següents: l'Església Romànica de Sant Martí, la Seu Vella, les Restes de la muralla Anselm Clavé i el Castell Templer de Gardeny.
- Pel que fa a la restauració, hi ha un seguit d'establiments adherits: la Fonda del Nastasi, el Càtering Cinc Sentits, la Pastisseria El Cisne, QR Cafè i el Restaurant el Mirador dels Camps Elisis. Val a dir que aquests formen una secció anomenada Catering Gourmet i que a banda d'oferir el servei de restauració, ofereixen també les seves instal·lacions. Cal afegir que, algunes de les infraestructures i sales anteriorment esmentades inclouen o poden incloure el servei de restauració.
- D'acord a l'oferta d'allotjament, resten a disposició del programa Convention Bureau Lleida un seguit d'hotels que a banda d'oferir qualitat i confortabilitat, alberguen espais i serveis adients per satisfer les necessitats que en resulten del turisme de negocis, i son: l'Hotel Finca Prats Golf& SPA, l'Hotel AC Lleida, l'Hotel Nastasi & Spa, l'Hotel NH Pirineos, l'Hotel Zenit Lleida, l'Hotel Real Lleida, l'Hotel Trànsit Catalonia, l'Hotel Ramón Berenguer IV i l'Hotel IBIS.
- Respecte a l'oci i a mètode d'oferta complementaria, les empreses adherides son: Roc Roi, empresa que es dedica a l'activitat d'esports d'aventura al Pallars Sobirà, i l'empresa Globus Kontiki que es dedica a realitzar vols en globus amb passatgers.

- També disposa d'un ampli ventall d'oferta complementaria que esdevenen en serveis addicionals. Les empreses que conformen l'oferta complementaria disposada son: Agències de viatge (Barceló Viatges i Nextel Servicios de Reservas) Agències de publicitat (Item Comunicació, Missatges i Parèntesi), Articles promocionals (Comitres Publicitat i IMAX Idees i Màrqueting), Editorials i Impremptes (Anfigraf Indústria Gràfica, Arts Gràfiques Bobalà, Noguesprint), Equips d'Audiovisual i So (Replay Imatge i Televisió, Odeón i MSM Global Communication Group), Floristeria (Flor Luxe), Hostesses (Renata Hostesses), Intèrprets (ABA Congress i Serveis Lingüístics Torsitrad), Lloguer de material (Festa 10), Muntatge d'estands (Fira de Lleida), Organitzadors de Congressos (IP Congressos), Retolació i Impressió digital (Signum Rètols) i Serveis de transport (Autobusos de Lleida, Autocars Pons, Autocars Gamón i Autocars Carretero Giménez)

Com s'observa, Lleida Event & Convention Bureau es compon d'un ampli ventall d'oferta d'espais i serveis dirigits a satisfer l'àmplia demanda relativa al sector dels negocis, atès que aquest es un àmbit força complex i plural en quant a temàtica sectorial es refereix. Així mateix, mitjançant l'ampli nombre de membres adherits es fa palès el caràcter dinamitzador i de promoció que suposa el LECB i per tant el turisme de negocis en la ciutat.

4.1 Definició ciutat intermèdia

Així com el turisme es un terme elusiu, la definició de ciutat intermèdia es veu abocada a compartir el mateix adjectiu. La prova que suporta aquesta afirmació es troba en la dificultat que els propis geògrafs i urbanistes professionals pateixen a l'hora d'acotar una definició. No obstant, s'han definit un seguit de paràmetres d'aproximació:

Els rangs d'acord a la dimensió de la població d'acord a la referència numèrica adoptada, que se situa entre els 20.000 i 2.000.000 d'habitants.

Esdevé el principal centre d'articulació territorial entre les àrees més rurals (ciutats petites) i les grans aglomeracions urbanes (ciutats grans), d'acord a la jerarquia gradual - en termes de nombre d'habitants, extensió del territori, morfologia i desenvolupament de cada tipologia -. Així doncs, la major part dels serveis requerits per la població de les ciutats petites o d'entorn rural, es troben en les intermèdies.

Existeixen connexions infraestructurals amb xarxes locals, regionals i nacionals; en alguns casos, també, amb internacionals. A més es consideren ciutats 'descentralitzades' tant governamental com administrativament atès que actuen sota la pròpia governació local, regional i/o sos nacional per abastir les necessitats i/o demandes de la seva població.

D'acord a la relació matemàtica existent entre la dimensió real d'un territori i la representada sobre el mapa – el que en cartografia s'anomena escala- , es destaca que aquestes ciutats es componen o vertebren de majors assentaments urbans que donen peu a l'equilibri i la sostenibilitat del territori, així doncs, esdevenen relacions més obertes amb aquest tot promovent un vincle d'harmonia pel que fa a les relacions ciutadania – govern – gestió de la ciutat.

En termes de qualitat de vida, juguen un paper força important els factors social i cultural, d'acord a les pautes de convivència, urbanisme i governabilitat existents- que, per contra la conflictivitat social es escassa o menor que en altres tipologies de ciutat- ; així mateix, reprenent el factor escala territorial, promouen la construcció social que condueix al ciutadà al sentiment de pertinença en el territori, d'identitat associada al gentilici.

En un marc comparatiu pel que fa a la gran ciutat, es poden discernir en que la problemàtica mediambiental d'aquesta no es plasma en la mitja o intermèdia, per contra, en la gran, es produeix el fenomen de la exogàmia – major diversitat social i cultural que exerceix de factor dinamitzador de la societat d'un territori -. Tanmateix, alguns dels desavantatges que presenta la ciutat intermèdia respecte de la gran, se centren en la competitivitat econòmica d'acord al posicionament d'una i altra, pel que fa a integració dels recursos humans (major

concentració com major es el centre urba), així mateix, presenta una economia menys competitiva — tendència associada a la dependència unisectorial- (factor de vulnerabilitat) i que alhora esdevé una barrera d'entrada pel que fa a l'accés als fluxes d'informació i de capital.

En aquest mateix context, s'observa que les ciutats intermèdies han de fer front a diversos reptes i envits que van més enllà del propi territori. Les CIMES doncs, assumeixen responsabilitats de caràcter extraterritorials però amb rotunda vinculació. Per tant d'acord als desafiaments a afrontar, les ciutats intermèdies s'han de posicionar en els següents contextos:

- Davant del procés de globalització mundial
- Davant de la configuració del sistema urbà global
- Davant l'accessibilitat i les comunicacions
- Davant les propostes de sostenibilitat
- Davant els problemes de l'hàbitat humà
- Davant els processos de fragmentació espacial
- Davant la governabilitat i la integració social

BLOC II

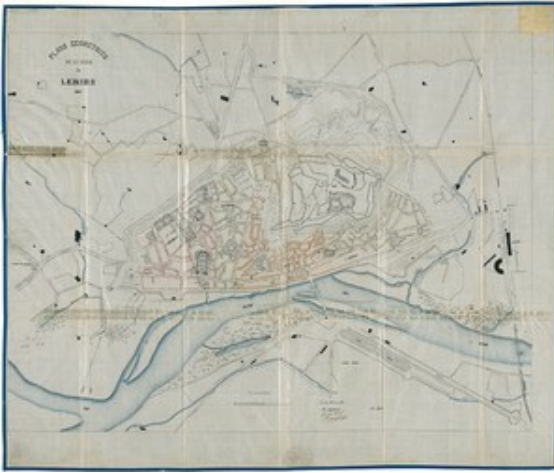
---

1. LLEIDA, ENCLAVAMENT URBÀ

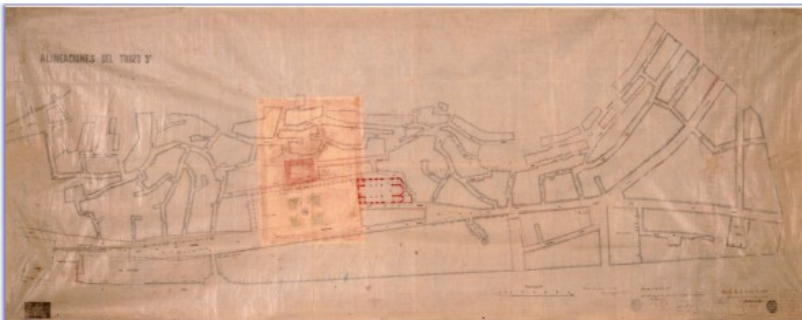
En aquest apartat es procedeix a realitzar un anàlisi de la ciutat de Lleida des d'una òptica on es conjuguen tres vessants: la urbanística, la geogràfica i la turística. En primer lloc una aproximació a la evolució del desenvolupament territorial de la ciutat, una progressió que es contempla des del s. XIX fins l'actualitat.

1.1 Antecedents històrics territorials

Amb l'enderroc de les muralles que vorejaven el territori lleidatà l'any 1861 i comptant amb un fatídic passat pel que fa a l'assetjament territorial i destrucció patrimonial – guerres de successió i de secessió així com incendis i destrucció de la que en l'actualitat es coneix com la Catedral nova- Lleida necessitava recompondre el territori, que si bé comptava amb una estratègica localització geogràfica, a mig camí entre Osca i Barcelona, no va ser fins l'any 1863 quan sota la influència de la planificació urbanística territorial efectuada quatre anys abans en aquesta darrera capital; l'Ajuntament de Lleida sota el mandat del paer en cap, el senyor Manuel Fuster Arnaldo encarregaren -en el darrer any de mandat d'aquest- la elaboració d'un pla de reforma amb els objectius de fer créixer la ciutat, promoure la incorporació de noves infraestructures que permetessin desplegar-ne la seva cobertura i que, tanmateix, es fomentessin els canvis socials i culturals. L'encàrrec delegat a l'arquitecte barceloní Josep Fontseré i Mestre (1829-1897), a grans trets consistia en transformar i eixamplar la ciutat. No obstant, el pla efectuat pel precursor del urbanisme modern a la ciutat de Lleida, (tenint en compte que es l'any 1864 quan es comença a legislar la urbanització dels sòls amb la llei de 29 de juny “ Fijando las reglas que han de observarse en las obras para el ensanche de las poblaciones”) finalitzat l'any 1865 i que emprava la geometria com a base de la modificació, - Fontseré advocava pel rectiliniament i paral·lelisme de les vies i carrers – no només no va ésser aplicat en la seva totalitat si no que, al 1869 la delegació de l'encàrrec va passar a mans de l'arquitecte vitorià Julio Saracíbar, a qui se li atorga la gesta de l'estructuració de l'eixample de Lleida.

Font: Arxiu Municipal de Lleida. Pla Geomètric de la ciutat de Lleida per Josep Fontserè (1865)

Font: Arxiu Municipal de Lleida. Plànol presentat per Julio Saracibar (1869)

1.2 Morfologia territorial contemporània

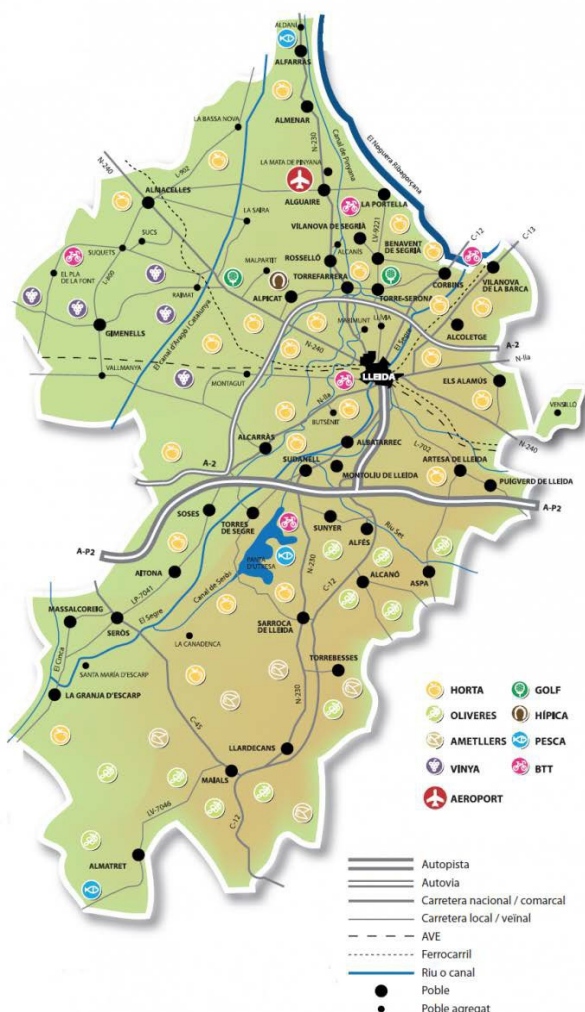
Son diversos els canvis que han conduït a la transformació de la ciutat del s.XIX fins arribar a la estructura que coneixem actualment. Canvis que, d'altra banda, no han estat sotmesos a la intervenció conflictes bèl·lics, religiosos i/o culturals. A finals del s. XX es constitueix a Lleida un nou Pla General Municipal, aquest, es va aprovar l'any 1979, no obstant, es van produir algunes modificacions, les quals estan contingudes en el pla vigent, aprovat, definitivament, l'any 1995.

Si bé el turisme es una activitat econòmica a la que se li atribueix la constància evolutiva, els models urbanístics, es clar, tampoc tenen vigència absoluta. El Nou Pla General de Lleida 2015. (Annex I)

A continuació, el document gràfic que mostra el Pla General de Lleida Municipal d'ordenació urbana i territorial (1995- 2015).

1.3 Lleida, ciutat intermèdia

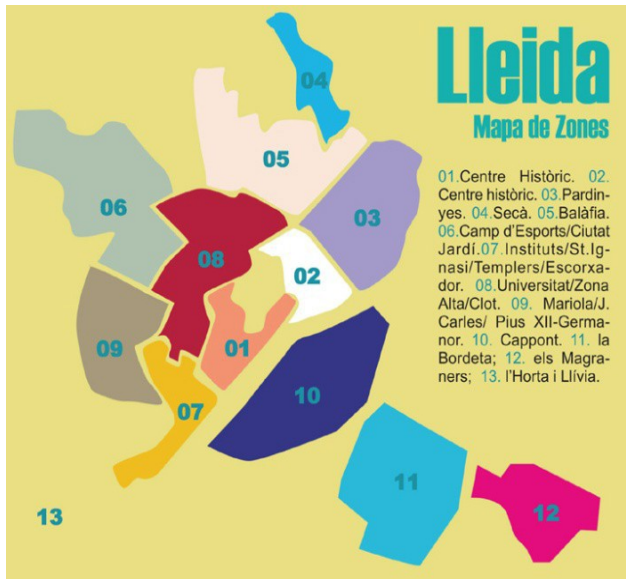
Font: Consell Comarcal del Segrià

D'acord al patró de les ciutats intermèdies (descriu en el Bloc I), la ciutat de Lleida integra en una dimensió territorial de 212,3 km² un total de 139.176 habitants (IDESCAT 2014). És la capital de la comarca del Segrià, composta per 38 municipis – Lleida inclosa – i es consolida com la segona capital catalana més important pel que fa al nombre d'habitants; si bé la primera és Barcelona, val a dir que aquesta darrera, és el que es considera o s'anomena 'ciutat gran' – amb patrons i característiques diferents tant a nivell d'escala geomorfològica com social econòmica – i que, a grans trets, respon a un perfil diferent.

Aquest és l'aspecte que presenta el nou plànol (2014) de la comarca del Segrià, dissenyat pel Consell Comarcal del Segrià (organisme d'àmbit comarcal), concretament per l'equip tècnic de l'àrea de Turisme. En aquest, es destaquen els equipaments relatius a l'accessibilitat i els recursos que presenta la comarca, fàcilment associables a un sector econòmic; l'agricultura. Com s'ha esmentat anteriorment, el model de ciutat intermèdia es caracteritza –generalment– per la escassa diversitat sectorial. Tot i que aquest factor de vulnerabilitat fa referència a les ciutats, en aquest cas ens estem referint a les influències que emana el territori al que pertany i del que n'és la capital.

Pel que fa a l'estructura de la ciutat, Lleida es compon de 13 zones o barriades que presenten la següent formació.

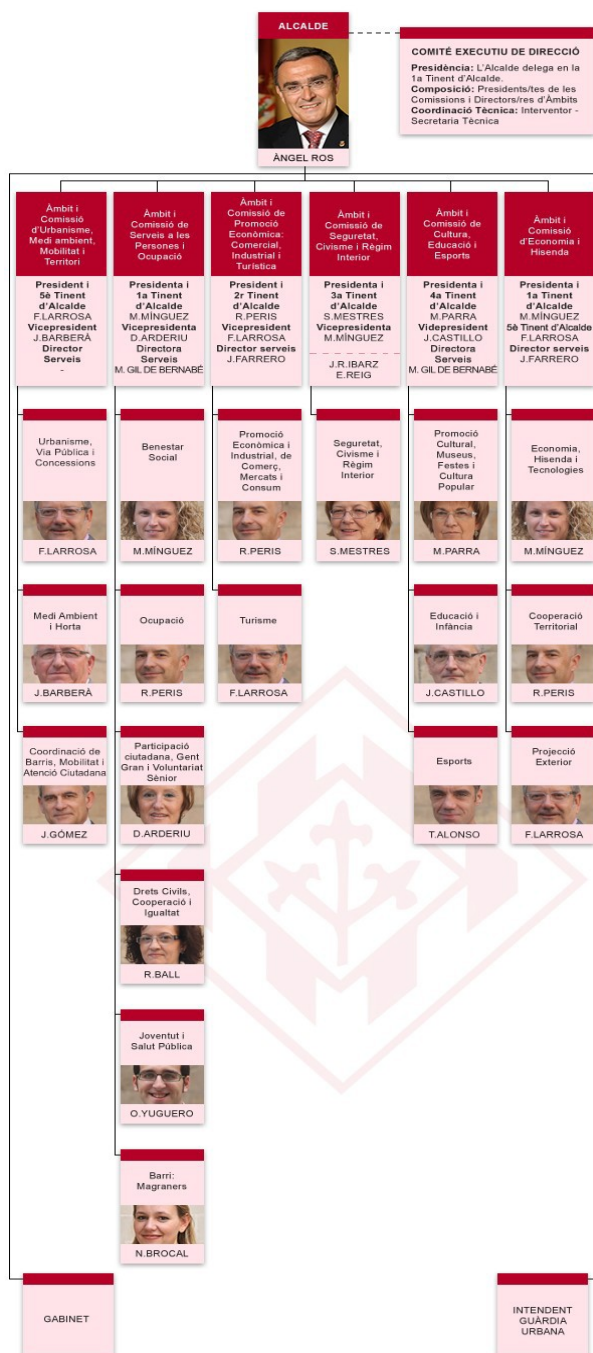
S'observa que el nucli de la ciutat el constitueix el centre històric (zones 1 i 2), també anomenat casc antic i es en aquest on se situen els recursos patrimonials de la ciutat. Tant el Palau de Congressos com l'estació de trens i AVE son localitzats en la zona 3.

Font: Ajuntament de Lleida

Molt proper, a l'extrem dret de la zona 10 se situa el recinte firal 'Fira de Lleida'. Tanmateix, pel que fa al nou teixit comercial de la ciutat, es concentra en les zones periurbanes 10 i 11.

Continuant amb el patró descriptiu del model de ciutat intermèdia, l'equip de govern municipal de Lleida presenta la següent estructura organitzacional:

Font: Ajuntament de Lleida

Aquest es l'organigrama que presenta l'equip actual (2011-2015), com s'observa, es presideix pel Paer o alcalde a qui li'n son plantejats un seguit de reptes relatius a la gestió de les diverses competències que presenta la ciutat; aquestes, son agrupades d'acord a la vinculació existent entre si i alhora dividides d'acord als diversos àmbits d'actuació. Les tasques competencials son delegades als regidors.

D'altra banda, pel que fa als factors socioculturals, l'ajuntament assigna a cada zona o barriada un dels seus regidors, tanmateix, en cada barri hi ha disposat un centre cívic, és a dir, un centre públic que exerceix de descentralitzador administratiu –respecte del govern central local- de determinats serveis municipals competents de cada zona i que te per objecte garantir el benestar municipal,

mitjançant la prestació de serveis personals i a entitats tot impulsant la realització d'activitats que promoguin el desenvolupament social, cultural, esportiu i de lleure així com la promoció de l'associacionisme i la participació ciutadana.

D'acord a l'adjudicació dels regidors per barriada/zona, l'equip de govern de l'Ajuntament de Lleida, del mandat 2011-2015, es distribueix de la següent manera:

REGIDOR/A	BARRI / ZONA
Fèlix Larrosa	01.Centre històric
Oriol Yuguero	02.Centre històric
Rafael Peris	03.Pardinyes
Txema Alonso	04.Secà
Joan Gómez	05.Balàfia
Jesús Castillo	06.Camp d'esports/Ciutat Jardí
Rosa Ball	07.Instituts/St.Ignasi/Templers
Montse Mínguez	08.Universitat/Zona Alta/Clot
Sara Mestres	09.Mariola/Blocs Joan Carles
Dolors Arderiu	10.Cappont
Montse Parra	11.La Bordeta
Neus Brocal	12.Els Magraners
Josep Barberà	13.l'Horta i Llívia

Com s'ha esmentat anteriorment, l'activitat turística gestionada per un territori ha de mantenir concordància amb els recursos dels que disposa. Fins ara –en aquest bloc- s'ha exposat Lleida des de l'òptica geogràfica: una ciutat d'interior, que -a priori- s'ajusta al patró del que s'anomena ciutat intermèdia. La morfologia del territori condiciona rotundament l'activitat turística susceptible d'esser gestionada per aquest, per tant, tot reprenent el concepte de la concordància, la tipologia turística que s'explota a Lleida es el Turisme Urbà que, si bé aixopluga diversos productes, com ho és el Turisme de Negocis (producte en que està basat aquest projecte), amb motiu de profundir-ne en les vessants urbanística i turística –indissipables en aquest context- cal acollir-se al que, a mode de paral·lelisme, es considera l'hiperònim: el Turisme Urbà.

1.4 Lleida: Turisme urbà, de negocis

El professor de la Facultat de Turisme de la Universitat de Girona, el Dr. José Antonio Donaire afirma que a Catalunya, tot i comptar amb el potencial de les ciutats intermèdies, el turisme urbà està poc desenvolupat degut a l'associació de la marca turística de Catalunya a la marca Barcelona i al litoral (turisme de sol i platja). A més, si bé aquestes ciutats –les intermèdies- es caracteritzen per la diversitat sectorial econòmica, se'n ressalta la feblesa que el turisme i el comerç emanen d'aquestes.

El potencial de la ciutat de Lleida en relació als seus envits son, per un costat, els organismes de promoció i oficines d'informació (Lleida Convention Bureau i l'oficina de turisme, respectivament), plans operatius de polítiques turístiques (iniciatives turístiques on es potencien els recursos disposats amb motiu de captar fluxos turístics), amplia oferta turística (capacitat hotelera i de restauració), diversitat d'oferta cultural (recursos patrimonials, museus,teatre etc.), infraestructures (la Fira de Lleida i el Palau de Congressos, aquesta darrera infraestructura s'exposa més endavant) i equipaments (l'accessibilitat consolidada d'acord a les connexions que en resulten la xarxa de trens d'alta velocitat AVE), també i de manera complementaria, la ciutat disposa d'amplia oferta d'aquesta tipologia englobada en la categoria d'oci (bars, pubs, discoteques, eix comercial, etc). D'altra banda, val a dir que pel que fa a la consolidació de Lleida com a ciutat referent a nivells cultural, comercial i empresarial de les Terres de Ponent (Garrigues, Noguera, Pla d'Urgell, Urgell, Segarra i Segrià) han intervingut alguns factors rellevants, aquests que esdevenen alhora causa-efecte, son: esser membre de la xarxa de ciutats Ave així com de la xarxa de ciutats catedralícies, tanmateix alguns dels recursos patrimonials de la ciutat, formen part de l'Inventari del Patrimoni Cultural Català.

Aquest afegitó, te per objecte reafirmar per una banda, la importància de la promoció que duen a terme aquests programes/organismes i que d'altra banda aporten un valor afegit al territori, amb el que, de tot plegat se'n desprèn un focus de cooperació bilateral i recíproca susceptible d'esser reconegut.

El professor Donaire titlla de 'turisme emergent' el turisme de negocis, afirmant el discret desenvolupament turístic que en resulta de les ciutats mitjanes o intermèdies de Catalunya, - tot comparant-ho amb altres tipologies turístiques-.

Aquestes ciutats, que centren la seva activitat turística en la cultura (patrimoni, museus i turisme de negocis) han de plantejar-se un seguit de reptes, com veurem a continuació, i d'acord als patrons que esmenta Donaire, que s'han de plantejar per potenciar el turisme urbà; prenent d'exemple la ciutat de Lleida, aquesta compta amb:

- Òrgans de gestió. (Organigrama disposat en l'apartat 1.3)
- Oficina de turisme. L'oficina de turisme de Lleida se situa al c.major, 31, exerceix de seu d'informació i atenció turística.
- Polítiques i estratègies de gestió. Plans operatius.
- Potenciació del turisme de negocis. Creació d'infraestructures específiques
- vegi's l'exemple del Palau de Congressos –Teatre la Llotja (apartat 3)

En aquest mateix context el territori gestor de Turisme Urbà, ha de considerar les següents propostes:

- Identificació de les alternatives als elements d'organització, de desenvolupament i promoció del turisme.
- Adaptació als canvis inesperats relatius a les condicions econòmiques generals, en els mercats i en el mateix producte turístic.
- Manteniment de la singularitat dels recursos.
- Potenciament dels efectes positius del turisme i de la imatge de la ciutat.
- Manteniment d'una indústria turística local efectiva.
- Defugiment d'efectes indesitjables, tals com:
  - Friccionament i competència excessives entre agents particulars
  - Reaccions hostils dels residents cap als turistes
  - Pèrdua de recursos naturals o patrimonials
  - L'estacionalitat
  - Situacions de congestió i saturació
  - Contaminació urbana

Tanmateix, l'òptima gestió de tot plegat s'aconsegueix mitjançant la planificació; son doncs els documents redactats en format de Pla els qui complint dos requisits indispensables possibiliten aquesta diligència. Pel que fa als requisits:

- Els Plans de turisme urbà han d'identificar l'enfocament general del pla. És a dir, identificar el potencial del territori i enfocar-lo d'acord al tipus de turisme desitjat i,
- moldejar-lo d'acord als processos habituals de planificació.

1.4.1 Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Lleida 2015 (POUM)

El Model de Ciutat que es pretén assolir es el que es recull en El Pla d'Ordenació Urbanística Municipal 2015 (POUM) de Lleida, amb un marge d'execució que es contempla i/o oscil·la entre els anys 2015-2030. Aquest document - programa es elaborat pel departament d'Urbanisme de la Paeria i advoca per l'òptim desenvolupament del projecte de vida dels habitants de la ciutat.

D'acord al contingut d'aquest instrument de planificació, el model de ciutat de Lleida ha de complir amb els cinc objectius marcats:

-POSICIONAMENT: potenciar el rol de capital de la Catalunya interior, exercint de motor desenvolupador de l'economia (i per tant de la qualitat de vida dels habitants) del territori, d'acord als equipaments, serveis i oportunitats disposats amb mires més enllà del propi territori; també es pretén cobrir les àrees d'influència més immediates. D'altra banda i a col·lació de la declaració d'intenció anterior, s'aspira a l'acceleració del creixement mitjançant la rendibilització de les infraestructures i equipaments logístics així com la obvienacional localització geogràfica, atorgant tant en les economies europees, de l'Arc del Mediterrani i de la Península, una paper tàctic o estratègic.

-IDENTITAT: el model de ciutat desitjat passa per accentuar els recursos més identificatius del territori, es per això que, tant el riu Segre com l'Horta de Lleida esdevenen clau alhora que comporten a la integració física, cultural i econòmica d'ambdós medis.

-SOSTENIBILITAT: prenent com a referència els principis de les anomenades 'Smart Cities', s'aposta per la sostenibilitat que -a banda del propi

estalvi energètic i mediambiental- fa referència a l'aprofitament dels recursos urbanístics existents on es prioritza la rehabilitació i optimització dels històrics.

-FLUÏDESA: la interconnexió de les diverses zones o barris de la ciutat mitjançant accessos que promoguin l'ordre, la naturalitat i la comoditat. Una ciutat compacta.

-URBANISME EN PRO DELS HABITANTS: el disseny urbà associat a la cerca del benestar i prosperitat dels habitants de la ciutat, afavorint la educació, la convivència i la qualitat de vida d'aquests; del conjunt de la població.

Si bé fins ara s'han presentat els objectius a assolir, a continuació s'exposen els plans d'actuació -agrupats d'acord als respectius àmbits al·ludits - que complementen el programa. Tot seguit s'indiquen els quatre àmbits en els que s'aplicaran les mesures recollides en el pla:

-ECONOMIA: l'acceleració de l'economia se presenta com el factor primordial del programa i a grans trets es pretén/preveu posicionar la ciutat de Lleida de entre les economies internacionals. Les mesures previstes fan referència, en primer lloc, a l'ampliació del Polígon Industrial del Segre en 48 hectàrees; tanmateix, i amb vistes al potencialment dels sectors locals, es construirà un nou Polígon anomenat 'de Torreblanca' (703 ha de superfície). Aquesta nova plataforma internacional possibilitarà la implementació d'un baixador ferroviari propi - molt ben connectat amb la ciutat l'aeroport d' Alguairé- alhora que esdevindrà clau entre els dos possibles corredors de mercaderies ferroviaris: el del Mediterrani i el Central. També, es fa palès el model de ciutat que projecta Lleida (ciutat intermèdia) atès que es cerca la desconcentració dels àmbits industrials mitjançant la implementació d'aquests en zones residencials, i que, gràcies a la flexibilització del sòl, se'n derivarà a la conseqüent dinamització i desenvolupament de l'economia del conjunt del municipi. Reprenent el valor de la identitat associada als recursos i actius disposats, una de les estratègies a seguir gira entorn al Parc Científic de Gardeny i a la Universitat de Lleida; tractant de vincular les àrees de producció amb les de coneixement. La estratègia passa per prevaler-se de la oposició d'ambdues àrees.

-SÒL: L'estudi realitzat per la Universitat de Lleida relatiu a la Projecció Demogràfica, exposa que el nombre màxim d'habitants previstos per l'any 2030 assolirà la xifra dels 180.000; així doncs, si bé la ciutat compta amb nombrosos habitatges (disposats al llarg i ample dels diversos barris i nuclis) susceptibles d'esser reformats, pel que fa a la nova construcció -d'acord a l'espai disposat actualment- són 13.000 els habitatges hàbils d'esser construïts en la zona urbana. Seguint en aquesta línia, més concretament en la darrera, el focus de l'obra nova se centra en el benefici de hom, creant habitatge social de nova construcció o bé, i amb motiu de reequilibrar el territori, orientar la recuperació dels habitatges ja existents cap al mercat del lloguer.

-RECURSOS: La revitalització del Centre Històric de la ciutat es possible gràcies a la recuperació del teixit residencial i comercial – aquest darrer, generalment de caire artesanal -. Tanmateix, l'adequació i rehabilitació dels habitatges, així com de la prevista reestructuració viària -que consisteix en la vertebració mitjançant un eix complementat per recorreguts transversals – conduiran a la posada en valor del patrimoni cultural i monumental que tan preat en esdevé en la ciutat.

Un altre dels recursos que s'han esmentat anteriorment és l'Horta de Lleida, entre les mesures a prendre previstes es troba la creació d'una zona 'd'Entorn Agrícola' amb motiu de potenciar la producció pròpia i primària tot concatenant-ho amb la implementació de valors mediambientals -de caire didàctics i lúdics- a la trama urbana. Paral·lelament estan previstes les catalogacions de masies i altres construccions d'interès per tal de promoure i facilitar la conservació d'aquest recurs.

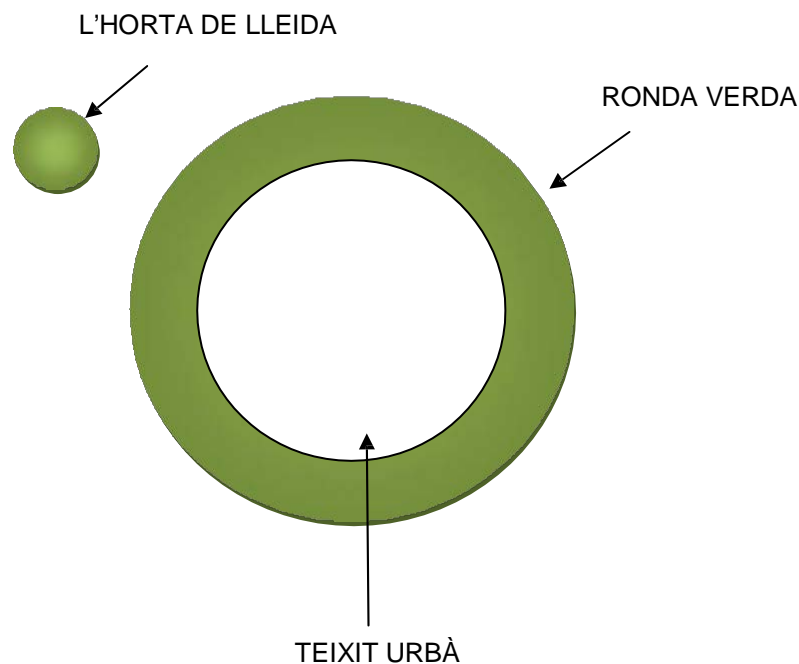
Pel que fa al gran eix vertebrador de la ciutat en format de recurs natural, el riu Segre, patirà alteracions – estrictament regides sota els criteris mediambientals- que passen per simplificar les connexions de les terres comunicades pel seu curs, mitjançant la estructuració de xarxes de camins, els regs i els cursos d'aigua naturals.

-MOBILITAT INTERNA: el pla recull la planificació de canvis estructurals pel que fa la mobilitat interna. Es prioritza el trànsit de persones i el gaudi dels carrers i les places que es consolidarà mitjançant el ja progressiu condicionament vial del

centre urbà així com la implantació de noves places d'aparcament i d'àrees de descàrrega per donar servei a l'activitat comercial.

Quant a la mobilitat interna vehicular, la finalització del segon cinturó de Ronda i la Ronda Exterior suposaran la creació de nous fluxos que promouran l'alliberament del trànsit en el centre urbà.

Finalment, una de les propostes més clamoroses d'aquest pla es la creació de la Ronda Verda, aquesta fa referència a la formació d'una àrea verda formant una ronda de 18km de perímetre que envolti tota la ciutat tot constituint una coordinació multi terrenal en la que es connectin els barris de la ciutat amb l'horta i amb els espais naturals de Lleida.

Aquest es l'aspecte que presentaria la proposta del POUM en la que com s'observa en l'esquema gràfic, la ciutat quedaria encerclada per una gran àrea verda perimetral exclusivament d'interès ambiental per a vianants.

1.4.2 Pla Operatiu de turisme 2015

Fent referència a una de les característiques esmentades anteriorment que gira entorn a la planificació turística de les ciutats intermèdies en relació amb el turisme urbà; l'organisme Turisme de Lleida presenta el pla operatiu de les polítiques de marketing turístic amb perspectiva dels anys 2012-2015. Aquest pla fixa tres objectius essencials catalogats com a eixos d'actuació bàsics: el primer relatiu a la gastronomia local, el segon, el turisme de negocis, congressos i convencions i el darrer, els recursos patrimonials. (Annex II. P.11-15)

1.4.3 Anàlisi dels recursos turístics de Lleida

D'acord a la classificació dissenyada per la OMT, els recursos turístics de la ciutat de Lleida són:

TIPOLOGIA	RECURS
Físics o naturals	El Riu Segre (hidrogràfic), els Camps Elisis i el Parc de la Mitjana (parcs naturals), la boira de Lleida (clima), Jardí Botànic-Arborètum.
Museus i manifestacions històriques-artístiques	Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, Fundació Vallpalou, Museu d'Art Jaume Morera, Museu de l'automoció: Roda Roda, Centre d'Art la Panera, el Museu de l'Aigua (conjunt museístic). El conjunt Monumental de la Seu Vella i Castell del Rei – Suda, el Castell Templar de Gardeny, el Palau de la Paeria, la Catedral Nova, l'Església de Sant Llorenç, l'Antic Hospital de Santa Maria, l'Església de Sant Martí, l'Església de Sant Joan, el Peu del Romeu, l'Acadèmia Mariana, les adoberies, edificacions modernistes, restes medievals.
Folklore	L'Aplec del Cargol, els Fanalets de Sant Jaume, Festa de Moros i Cristians, Festes de Maig, Festa del Vi de Lleida, les Festes de Tardor (festes i tradicions). Així com els cargols de Lleida (gastronomia) , els Gegants de Lleida i el Marraco.
Realitzacions científiques, tècniques i artístiques contemporànies	El Palau de congressos la Llotja de Lleida
Esdeveniments programats	Fira internacional de Titelles, Mostra de Cinema Llatinoamericana, l'Animac.

1.4.4 Anàlisi del producte: Turisme de Negocis

Si bé darrerament hem vist els elements patrimonials pertanyents a la ciutat de Lleida que, fruit de la intervenció de l'home han esdevingut en recurs turístic – ja sigui per la gestió que hi ha al darrera, l'adaptació i/o remodelació patrimonial, etc- a continuació es procedeix a l'anàlisi del producte turístic que vertebrava el treball; el turisme de Negocis.

Producte

El producte, com s'ha exposat anteriorment, es el que en resulta i alhora esdevé l'epicentre de la suma d'un conjunt d'elements tangibles i intangibles. L'estímul que condueix al turista a desplaçar-se i consumir un producte turístic està directament relacionat amb la motivació d'aquest que, d'acord a la OMT, pot estar basada o es basa en:

1. Motius personals:

- Oci i vacances
- Visites a parents i amics
- Educació i formació
- Salut
- Religió/peregrinacions
- Compres
- Altres motius

2. Motius professionals i de negocis

Aquesta distinció - reprenent la singularitat i especificitat del turisme de negocis- cal aclarir que, si bé el turisme com a activitat no contempla o més aviat exclou l'ànim de lucre, quan es parla del turista que consum aquesta tipologia es fa referència a aquell llur motivació principal es la d'ampliar coneixements, intercanviar experiències, establir relacions interpersonals i a més a més, visitar la destinació. Per tant, es pot afirmar que no tots els viatges de negocis són turístics.

Béns i Serveis

Esdevenen elements imprescindibles per a la pràctica de qualsevol activitat turística, atès que fa referència als serveis d'allotjament, restauració i d'oferta complementaria (oci, cultura, compres i altres). Aquests són els disposats en l'apartat 1.3.3 del Bloc I, inclosos en el programa Lleida Event& Convention Bureau.

Infraestructures i equipaments

D'acord a les construccions bàsiques que permeten al client/turista accedir i gaudir del producte, la ciutat de Lleida disposa de: l'estació de trens 'Lleida Pirineus' que compta amb diverses xarxes ferroviàries i des de l'any 2003 amb l'arribada del tren d'alta velocitat (AVE) la ciutat forma part de la Xarxa de ciutats AVE. Pel que fa a l'accessibilitat interna, compta amb diverses línies de transport interurbà i taxi. Pel que fa a les infraestructures, el referent és el Palau de Congressos la Llotja de Lleida, així mateix, la construcció del mateix es va produir amb clara orientació a la captació d'aquest segment turístic.

Recursos:

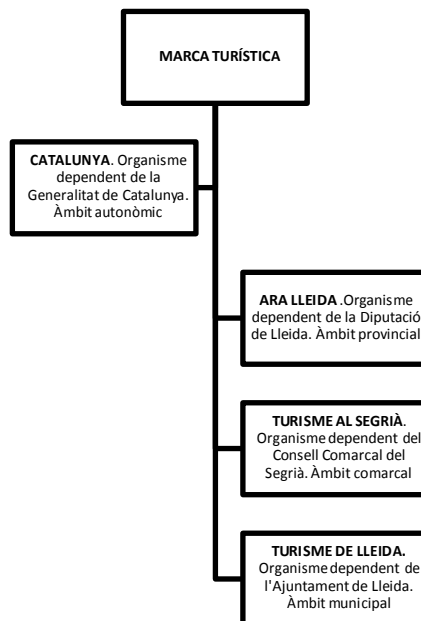
Són aquells elements naturals o artificials, culturals o socials que insten (motiven) al client/turista a efectuar el desplaçament. En aquest cas, el recurs principal és una infraestructura, el Palau de Congressos la Llotja, atès que és on té lloc l'activitat principal a realitzar – que com recordem, es tracta de l'assistència a reunions, congressos, convencions i altres esdeveniments relacionat amb el sector empresarial-

Gestió:

Fa referència als agents (recursos humans) que intervenen en el producte/servei, així com als processos de producció i els elements físics on es desenvolupa l'activitat. Són diversos els organismes que obren en pro d'atendre a la demanda i per tant, de gestionar l'oferta turística global de la capital del Segrià, així doncs, l'efectivitat de la mateixa és fruit de la cooperació dels següents organismes: Catalunya Convention Bureau i Lleida Events&Convention Bureau, la Cambra de Lleida, la Universitat de Lleida i la empresa anomenada la Llotja de Lleida SA.

Marca

La imatge que projecta una destinació esdevé fonamental per a l'atracció de turistes. Pel que fa a la marca turística de Lleida, cal contextualitzar-ne el següent:

Aquest organigrama fa referència a l'esquema general relatiu a les marques turístiques de Catalunya. No obstant, cenyint-nos a la marca d'àmbit local o municipal 'Turisme de Lleida':

La marca es un element intangible que aporta posicionament i notorietat; a grans trets es la imatge – en abstracte – que transmet un territori, la seva identitat, valors i un seguit d'elements que condueixen a una idea o construcció social. La intangibilitat d'aquests elements es veu reforçada per un logotip –sovint s'acompanya d'un eslògan o claim–, no obstant, com s'observa, la marca turística de Lleida es compon d'un disseny força senzill tant visual com cromàticament. El missatge que transmet ha de coincidir amb la realitat, amb el que ofereix el territori; la ciutat de Lleida 'ven' turisme urbà – cultural, de negocis – en concordança amb els elements i recursos patrimonials dels que disposa, i així ho exposa figurant-hi el recurs patrimonial més emblemàtic de la ciutat: la Seu Vella.

Preu

Aquesta variable fa referència a la quantia monetària que el client/turista està disposat a pagar per satisfer la seva necessitat, desig o expectativa. En el cas concret del turisme de negocis, el preu variarà en funció de l'esdeveniment i el que fer aliè a la pròpia motivació del viatge (l'assistència a una reunió, congrés, etc). Cal matisar que generalment s'empra el paquet turístic com a format, atès que aquest inclou com a mínim l'allotjament i el transport.

Un dels fenòmens que generalment condiciona el preu es la estacionalitat – força notori en l'anomenat turisme massiu, com ho és el de sol i platja- ,no obstant, recordem també que aquest no exerceix aquesta funció ja que el turisme de negocis la demanda no es veu condicionada pel clima o el període de vacances laboral.

2. EL PALAU DE CONGRESSOS LA LLOTJA DE LLEIDA

Fins ara s'ha analitzat el potencial de la ciutat de Lleida com a seu del Turisme de Negocis, d'acord a les característiques geogràfiques i urbanes, així com els recursos, oferta i agents turístics que en resulten d'aquesta. Tanmateix, un dels elements clau d'aquest producte es el Palau de Congressos, la infraestructura que exerceix de catalitzador del producte respecte al territori i alhora esdevé un nexa transcendental, de caire figuratiu o conceptual, que enllaça: turisme- ciutat intermèdia- urbanisme-.

A continuació, l'anàlisi del Palau de Congressos la Llotja de Lleida, la darrera infraestructura erigida en la ciutat (2010), orientada –d'acord a les estratègies turístiques de Lleida - cap a l'atracció i captació del turisme de Negocis.

2.1 ANTECEDENTS

El Palau de Congressos la Llotja de Lleida, neix de la necessitat d'acollir la celebració de convencions, reunions i congressos; si bé es cert que Catalunya i més concretament Barcelona és la ciutat pionera en acollir la celebració d'aquest esdeveniments, l'organisme de l'Ajuntament de Lleida, de caire autònom anomenat Turisme de Lleida i que treballa per la promoció de la ciutat així com per la seva projecció exterior, creà l'any 1997 una àrea dirigida a la promoció de Lleida com a ciutat susceptible d'acollir els esdeveniments que conformen el segment/mercat dels negocis com a turisme receptor.

En aquest mateix context temporal, la promoció i el seguit de mesures que es van dur a terme amb l'objectiu de convertir Lleida en una ciutat més competitiva, així com la decidida voluntat del Paer d'aleshores, el sr. Antoni Siurana i Saragossa; Lleida va viure una important evolució en aquest sentit, atès que si be la xifra de congressos acollits a la ciutat van ser 18 l'any 1994, al 2003 ja havien augmentat fins als 124. No obstant, tot i l'augment i evolució de les xifres i els fets, en la estratègia de creixement i promoció fixada hi havia certes mancances:

- Equipaments hotelers, per raons tant de capacitat com de categoria.
- L'accessibilitat
- Equipaments específics per a la organització dels esdeveniments.

Amb la instauració de dos nous hotels de categoria 4 estrelles – l'hotel AC i l'hotel Zenit Lleida- com també amb la millora i reforma de les instal·lacions d'alguns hotels ja existents – l'hotel Condes de Urgel i l'hotel Real- es va aconseguir ampliar el nombre de places o capacitat hotelera i alhora es va ampliar la qualitat de l'oferta. D'altra banda, amb l'arribada del tren d'alta velocitat (AVE), es va optimitzar l'accessibilitat. No obstant, encara quedava un repte, la creació d'un equipament dedicat específicament a la congregació d'esdeveniments relacionat amb el turisme de negocis.

2.2 EL PROJECTE

Per a la construcció del Palau de Congressos la Llotja de Lleida, en primer lloc es va decidir on es localitzaria, la ubicació del mateix va esdevenir la decisió més important i va estar basada en els següents criteris:

- Mantenir la centralització urbana tot permetent el impuls de l'entorn
- Ser accessible i comptar amb els serveis públics urbans col·laterals adients
- Ha de donar suport (sumar) a les activitats ja existents o generades a la ciutat però mantenint autonomia.
- Ha de permetre funcionar de forma quotidiana amb els serveis complementaris dels que disposa, tot reforçant els serveis de caire urbà.

L'espai escollit va ser l'antic mercat de fruites i verdures situat al barri de Pardinyes de Lleida i els motius d'aquesta decisió van ser els següents:

- Permetia associar i afavorir el concepte de negocis associat a l'agricultura – sector distingit en la ciutat-
- Proximitat a la estació de trens 'Lleida Pirineus'

- Amb la remodelació de l'entorn, es promou l'accés instantani al recinte 'Fira de Lleida' situat al barri de Cappel·l, així mateix es reforçarien els accessos i serveis als polígons dels Frares i el Segre. Tanmateix, des del punt de vista estètic, es permetria guanyar una nova façana al riu Segre.
- La contribució a la ordenació de la façana del barri de Pardinyes alhora que es reforçarien els serveis pertanyents al sector terciari tot donant suport al barri.
- Amb la construcció d'aquest equipament s'impulsaria el plantejament de crear noves oportunitats, essent aquestes la implementació de nous establiments de restauració, oci, de conveniència així com l'adequació de places d'aparcament vinculats al projecte i que beneficiarien tant als usuaris com als residents del barri.
- Tractant-se d'un projecte present en el Pla General d'eines de planejament permetria realitzar accions i operacions que contribuïssin al finançament de la inversió inicial.

Així doncs, l'any 2006 l'Ajuntament convocà un concurs de nivell internacional amb el propòsit de conèixer les propostes del disseny del que posteriorment un en seria escollir i posteriorment erigit a la ciutat. De les set propostes presentades, la unanimitat conclogué que el projecte guanyador fos el presentat per l'estudi Labb de Barcelona, a càrrec del gabinet d'arquitectes holandesos anomenat Mecanoo¹; sota la direcció de Cristina Fernandez i Markus Lauber, l'any 2007 es va iniciar la construcció de l'obra, la qual va finalitzar l'any 2010.

La inauguració de l'emblemàtic edifici va tenir lloc el 21 de febrer de 2010.

---

¹ Francine M.J. Houben va fundar Mecanoo a Delft, l'any 1984. Actualment l'estudi reuneix a 90 professionals creatius de 16 nacionalitats. Entre els seus dissenys de cases, hotels i gratacels, escoles, teatres, biblioteques i museus es destaca en la consideració tant de l'entorn cultural, el lloc com l'època en que es realitza, així doncs, cada disseny es fa pensant en la singularitat del mateix. Els seus projectes ja han estat premiats en més de 50 ocasions, entre aquests, cal destacar que l'edifici el Palau de Congressos la Llotja de Lleida va ser guardonat amb el Premi Internacional d'Arquitectura pel Chicago Athenaeum.

A col·lació de la informació anterior, cal conèixer que un any després de la convocatòria del concurs es publicava un article de premsa en el diari la Vanguardia directament relacionat:

La febre de l'edifici simbòlic

Article de La Vanguardia 4 de febrer de 2007.

La dècada de festival immobiliari i urbanístic que han viscut les ciutats espanyoles que ja han deixat veure la respiració fatigosa, delatora del seu esgotament, ha donat a llum un fenomen curiós al que els actors institucionals s'han entregat amb entusiasme: el de l'edifici emblemàtic, una expressió que es repetida per autoritats i promotors com una lletania, animats per les plusvàlues del negoci del totxo i per la inclinació a donar testimoni davant el futur de l'accelerada prosperitat del moment. Però rere les raons mercantils i polítiques batega una altra: la de la redefinició de la fisonomia urbana i, en algun cas, l'aspiració a convertir l'objecte immoble en el símbol descomunal i envidiat, que desbanqui a les postals genuïnament associades a aquelles ciutats. William Curtis, historiador i crític d'arquitectura, explicava el divendres en aquestes mateixes pàgines que " les autoritats locals busquen estrelles arquitectòniques que els ajudin a posar la seva ciutat en el mapa" mentre que els grans clients privats " demanen ja directament als arquitectes formes diferents, la autoafirmació de l'objecte arquitectònic"

D'acord a les afirmacions de Curtis, cal ressaltar dos matissos; si bé el disseny de l'edifici – com es veurà més endavant- es pot catalogar de no convencional, la proposta va esser convocada per l'Ajuntament de Lleida (client públic) i sotmès a concurs. D'altra banda, la intencionalitat de la implementació del Palau de Congressos està merament relacionada a raons mercantils com també, alhora, de posicionament i notorietat de la ciutat envers a la competència. És la Seu Vella qui exerceix de recurs emblemàtic identificatiu de la ciutat i que d'altra banda la seva insígnia esdevé difícilment desbancable.

2.2.1 Àmbits de treball involucrats

Des del punt de vista pràctic, la efectuació d'un projecte de tal magnitud requereix de la cooperació de diversos àmbits o sectors funcionals, així mateix existeix un protocol que de manera jerarquitzada o més aviat seguint un procés fàsic on intervenen els següents àmbits de treball:

- L'àmbit jurídic i societari
- L'àmbit urbanístic
- L'àmbit arquitectònic
- L'àmbit econòmic i financer
- L'àmbit de la participació ciutadana

2.2.2 La Ilotja de Lleida- Teatre- Palau de Congressos

Sabem que la infraestructura en qüestió té la funció d'exercir com a seu per a la celebració de congressos i convencions i altres esdeveniments de caire cultural (el teatre), si bé la denominació d'aquest informa de la funció que exerceix l'edifici, perquè s'hi ha afegit el mot 'Ilotja'? Doncs la resposta es troba en el significat d'aquesta paraula, que com es veurà a continuació, descriu l'objecte o raó i alhora aporta un tret distintiu al nom del mateix.

D'acord al Gran Diccionari de la Llengua Catalana, el mot 'Ilotja' significa:

- "1.ARQUIT Galeria oberta formada per columnes o pilars que sostenen arcades, situada donant a una o a dos de les façanes d'un edifici
- 2.ARQUIT Compartiment construït en un teatre, o en un altre lloc d'espectacle públic, separat per envans.
- 3.ESPORT Conjunt de seients d'un camp de futbol, separats de la resta de les localitats, on se situen els directius i les personalitats convidades als partits.
- 4.HIST/ART Edifici públic on es reunien els mercaders i els comerciants per dur a terme els seus tractes"

2.3 DESCRIPCIÓ

A continuació, l'anàlisi descriptiu dels aspectes físics i funcionals:

2.3.1 Localització

Com hem vist anteriorment, l'emblemàtic edifici multi funcional se situa al barri de Pardinyes de Lleida, més concretament a l'Avinguda Tortosa nº4. D'acord a la estratègica situació, es troba erigit a la riba del riu Segre i amb connexió directa amb el recinte 'Fira de Lleida' el centre econòmic de la ciutat; així mateix a escassos metres de l'estació de l'AVE i a 15minuts de l'aeroport d' Alguaire.

2.3.2 Estructura i disseny

L'edifici de 37.500m² de dimensió ideat per l'arquitecte holandesa Francine Houben, presenta un disseny com un volum monolític que emergeix de terra, des de l'exterior s'observa elevat el primer pis i la façana volada i encastada de 16 metres d'amplada que exerceix com a protector del sol i la pluja als visitants.

La sòlida façana està construïda amb pedra natural i pel que fa al cromatisme i el disseny interior, fan referència als famosos horts i fruites; una temàtica acord a la indústria agrícola tant característica de Lleida.

D'altra banda es va tenir en compte pel que fa a elecció d'aquest disseny la visió de sostenibilitat que contempla l'estudi Mecanoo que textualment advoca que ' la sostenibilitat va més enllà de la utilització de colors solars, bombes de calor i un sostre verd. Els edificis han d'integrar-se acuradament en el seu context urbà. La sostenibilitat també té a veure amb la durada en el temps, la identitat, una rica morfologia, la materialització i el com s'experimenta en l'espai. Els edificis han d'inspirar als seus usuaris a ser social i ecològicament responsables."

També pel que fa als accessos tant externs com interns van ser pensats i construïts sota la premissa de la funcionalitat i l'accessibilitat, l'edifici està adaptat per a les persones amb mobilitat reduïda mitjançant amplis passadissos i ascensors i amb llum optimitzada així com l'acústica adequades a fi de maximitzar el confort.

2.3.3 Sales i espais

L'edifici es compon de tres plantes i una planta subterrània, on, en aquesta última se situa el pàrking privat una capacitat de 470 places.

D'acord als espais disposats:

ESPAI	SUPERFÍCIE	CAPACITAT	CARACTERÍSTIQUES
Hall d'entrada	552,9m ²	460PAX	Espai càlid i ampli enriquit d'una il·luminació que es combina entre la llum natural i el colorit que emana la rampa d'accés superior.
Lobby	315,6 m ²	300PAX	Situat a la planta baixa, espai contigu al hall principal, vorejat d'uns grans finestrals. S'anomena Màrius Torres.
Foyer Principal	1.129,2m ²	940PAX	Situat en la segona planta i des d'on s'observen unes majestuoses vistes a la Seu Vella gràcies als grans finestrals que emmarquen el lateral exterior. S'anomena Enric Granados
Foyer Lateral	596,8m ²	400PAX	Espai diàfan situat a la segona planta. S'anomena Maria Mercè Marçal.
Terrassa Da Moon	683m ²	592PAX	Situada en la tercera planta, compta amb un mirador amb vistes espectaculars de la ciutat.
Plaça la Llotja	4.000m ²	12.000PAX	Gran explanada situada en front de l'entrada principal al Palau.

D'altra banda, un total de 18 sales independents distribuïdes al llarg i ample de l'edifici son les que componen l'àmplia i diversa oferta d'acord a la capacitat d'albergar diferents tipus d'actes i esdeveniments, no obstant, i d'acord a la temàtica que estem tractant, són 15 les sales equipades i disposades a acollir la celebració de reunions, congressos, conferències, *workshops* i qualsevol acte relacionat amb el turisme de negocis.

SALA	SUPERFÍCIE	CAPACITAT	SITUACIÓ	ACTES
Meeting Room 1	85,2m2	80 PAX	Segona planta. Connectada amb dues sales contigües sumen un total de 111 places més.	Reunions de treball, board meeting, petites presentacions, brainstorming, formacions.
Meeting Room 2	57m2	53 PAX	Segona planta. La primera sala contigua al Meeting Room 1.	Reunions de treball, board meeting, petites presentacions, brainstorming, formacions.
Meeting Room 3	54,6m2	51PAX	Segona planta. Sala que comunica amb el Meeting Room 2.	Reunions de treball, board meeting, petites presentacions, brainstorming, formacions.
Meeting Room 4	32m2	30PAX	Segona planta. Zona nordest del Business Center	Reunions de treball, board meeting, petites presentacions, brainstorming, formacions.
Meeting Room 5	33,5m2	30 PAX	Segona planta. Zona nordest del Business Center	Reunions de treball, board meeting, petites presentacions, brainstorming, formacions.
Meeting Room 6	42m2	20 PAX	Segona planta. Zona nordest del Business Center	Reunions de treball, board meeting, petites presentacions, brainstorming, formacions.
Meeting Room 8	43,2m2	22 PAX	Segona planta. Zona nord del Business Center.	Reunions de treball, board meeting, petites presentacions, brainstorming, formacions.
Meeting Room 9	43,2m2	38PAX	Segona planta.Zona nord del Business Center.	Reunions de treball, board meeting, petites presentacions, brainstorming, formacions.
Meeting Room 10	43,2m2	38PAX	Segona planta.Zona nord del Business Center.	Reunions de treball, board meeting, petites presentacions, brainstorming, formacions.
Meeting Room 11	43,2m2	38PAX	Segona planta.Zona nord del Business Center.	Reunions de treball, board meeting, petites presentacions, brainstorming, formacions.
Meeting Room 12	42,7m2	38PAX	Segona planta. Zona nord del Business Center.	Reunions de treball, board meeting, petites presentacions, brainstorming, formacions.
Meeting Room 13. Sala de premsa.	86,5m2	70PAX	Segona planta.	Sala adaptada a la celebració de rodes de premsa, presentacions i en relació amb els mitjans de comunicació. També reunions, formacions i petites convencions.
Sala VIP 1 Pepita Raimundi	73,5m2	40PAX	Primera planta.	Reunions en petit comitè, esmorzars de treball així com sessions de treball enfocades a la innovació i la creativitat
Sala VIP 2 Jaume Morera	133m2	80PAX	Primera planta.	Concebuda per dur a terme reunions de directius, trobades de caràcter distès. Compta amb el seu propi office.
Sala 3	204,1m2	190PAX	Segona planta.	Sala panelable en tres espais, adaptable a grans i petites reunions d'acord al grup i/o nombre d'assistents

2.3.4 Serveis

En aquest apartat s'inclouen tots aquells serveis i equipaments que resten a disposició dels usuaris/clients/turistes:

Equipament tècnic:

- Equips audiovisuals: micròfons amb cable, de taula i sense fil, sistemes de gravació, traducció simultània fixa de tecnologia digital amb sistema de infrarojos –amb possibilitat de traducció de 10 idiomes- , equip de traducció mòbil i receptors d'infrarojos.
- Material per a presentacions i vídeo: Flip charts, projectors de vídeo, projectors de diapositives, documents opacs i de transparències, reproductors de DVD i CD, magnetoscopis VHS DVCAM –sistema BETCAM SP-, pantalles de plasma, pantalles de projecció –fixes i mòbils i per a sales de subcomissió -, vídeo i plasma wall, gravació de vídeo, càmera vídeo DVCAM i BETCAM, producció i postproducció, estudis d'àudio i vídeo, edició de vídeo fixa i portàtil.
- Comunicació i informàtica: Ordinadors personals i perifèrics, xarxes informàtiques, WI-FI, vídeo conferència, línies ADSL i RDSI, fax, sistema de votació interactiva, 'walkie talkies', racks de premsa.
- Il·luminació: canó de llum, focus de llum, projectors de globus.
- Mobiliari: Estands modulars i de disseny, faristols, tarimes, pupitres, taules de ponents, taules i cadires de treball, mobiliari per a banquets, butaques i sofàs per a reunions de caire informal, carros i sistemes de transports interns.
- Decoració, disseny i senyalística: cobrir i/o vestir un esdeveniment, crear un escenari gràfic corporatiu, assessorament i gestió del disseny de material de retolació i senyalística, decoració i adorns florals.

Serveis professionals (Recursos humans) :

- Hostesses
- Intèrprets
- Tècnics electricistes

- Tècnics d'il·luminació
- Tècnics audiovisuals
- Tècnics de neteja
- Assistència mèdica
- Vigilants
- Operadors de càmera
- Fotògraf
- Tècnics o mossos
- Realitzadors

Servei de restauració:

- Restaurant Davall
- DaMoon Tapes bar i Cocktail Lounge
- Restauració d'esdeveniments, s'ofereix el servei de càtering adaptable a cada acte. Es poden requerir Coffe breaks, menús i banquets per servir en qualsevol dels espais disponibles en l'edifici (anteriorment esmentats)

Servei d'aparcament:

- El soterrani de l'edifici està dotat de 470 places d'aparcament privat disposades en una superfície de 15.000m².

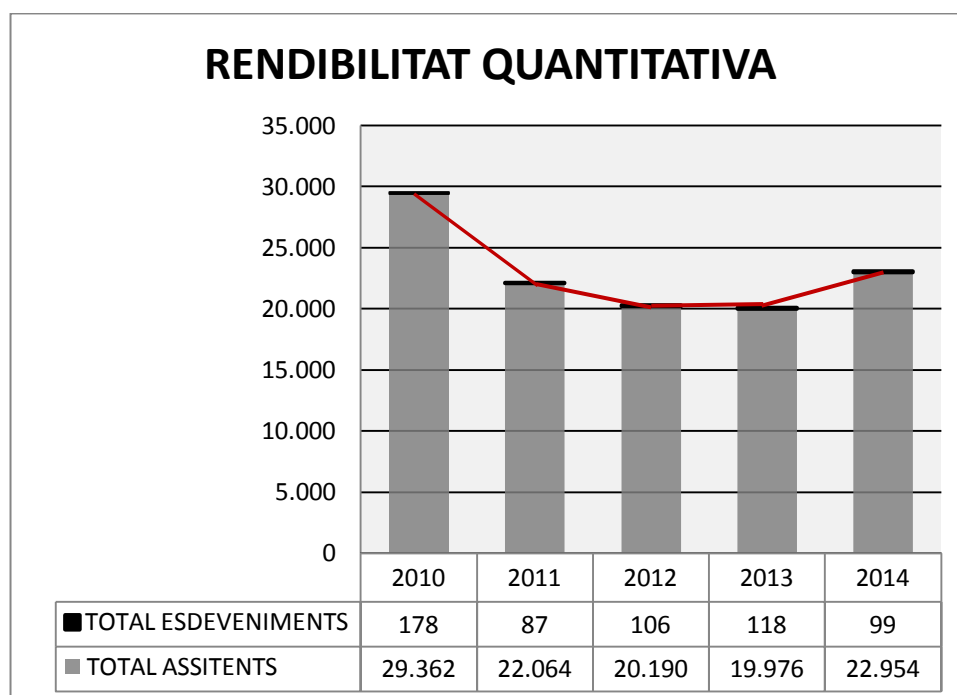
2.4 EL PALAU EN XIFRES

En aquest apartat, veurem unes taules estadístiques on es plasmen les xifres representatives relatives al rendiment del Palau de Congressos la Llotja de Lleida pel que fa als períodes 2010-2014. En primer lloc, un gràfic de barres on es mostren els resultats en base a la rendibilitat quantitativa des que es va inaugurar el Palau fins aquest darrer any 2014.

En segon lloc, es pren una mostra representativa de l'activitat del darrer any contemplat, i es duu a terme un anàlisi.

2.4.1 Comparativa rendibilitat (2010-2014)

D'acord a les dades facilitades per l'empresa gestora del Palau de Congressos, La Llotja SA, i en relació amb els resultats obtinguts dels períodes 2010-2014:

Els resultats es resolen quadrimestralment, tanmateix, donat que no hi intervè el factor de l'estacionalitat, la rellevància quantitativa en termes de rendibilitat s'exposa, en aquest cas, en períodes anuals.

Tal com mostra el gràfic, el major nombre d'esdeveniments celebrats, van tenir lloc durant el període 2010, coincidint amb la innauguració del propi Palau.

D'altra banda, la xifra d'assistents òptima es va contemplar en el darrer període. Ambdues variables son contemplades en termes exactes i absoluts, no obstant, val a dir que, intervenen factors exògens que condicionen les xifres: la tipologia de l'esdeveniment i la temàtica del mateix que alhora condicionen el el rang dels respectius assistents.

D'acord a la mitja aritmètica pel que fa als esdeveniments:

$$\overline{X} = \frac{178+87+106+118+99}{5} = 117,6 \text{ esdeveniments/any.}$$

En aquest mateix sentit i en relació al nombre d'assistents:

$$X = \frac{29.362+22.064+20.190+19.976+22.954}{5} = 22.909,2 \text{ assistents/any.}$$

Les mitges mostren que la rendibilitat quantitativa de l'activitat que s'ha dut a terme en el Palau de Congressos la Llotja, segueix una línia força regular. En general les xifres son optimistes tenint en compte que des del punt de vista del cicle de vida de la infraestructura, es troba en la fase d'iniciació.

Tanmateix, la garantia del Palau pel que fa a la rendibilitat funcional hauria de complir que la línia vermella ascendís al llarg dels períodes consecutius, de resultar contrari, s'haurien de prendre mesures, atès que al tractar-se de la fase de creixement la regularitat o creixement tansols asseguruen la no conducció al declivi.

MOSTRA REPRESENTATIVA PERÍODE 2014

ESDEVENIMENTS PER QUADRIMESTRE

UNITAT DE NEGOCI	1r (gener-abril)	2n (maig-agost)	3r (set. – des.)	TOTAL
Congressos/reunions	28	32	39	99

ASSISTENTS PER QUADRIMESTRE

UNITAT DE NEGOCI	1r (gener-abril)	2n (maig-agost)	3r (set. – des.)	TOTAL
Congressos/reunions	5.802	10.585	6.567	22.954

D'acord a les tipologies dels esdeveniments:

TIPOLOGIA	TOTAL /ANUAL Nº ESDEVENIMENTS	TOTAL/ANUAL Nº ASSISTENTS
Congrès	11	4.420
Convenció	25	5.256
Curs	9	3.765
Presentació de producte	24	2.608
Reunió de treball	17	540
Entrega de premis	11	6.640
Fira	3	3.100
Roda de premsa	5	95
Celebració	53	4.902
TOTAL GLOBAL	158	31.326

Font: Informe Comercial 2014 .La Llotja de Lleida SA

S'observa que els esdeveniments més reiteratius són les convencions i les celebracions. No obstant, l'esdeveniment que comporta major repercussió a nivell d'assistència al mateix, es la fira.

S'evidencia doncs que la capacitat de convocatòria pel que fa a l'activitat turística del segment de negocis no pot associar-se a una tipologia d'esdeveniment concreta; és precisament la singularitat de cada un dels actes el que independentment del tipus, determina la xifra d'assistents.

3. CONCLUSIONS

Al llarg d'aquest treball hem anat veient que el turisme es una activitat susceptible d'esser tractada des de diversos punts de vista, més enllà de la complexitat del concepte, es desprèn la íntinseca vinculació amb els factors que esdevenen complementaris als propis fonaments bàsics de l'activitat.

Sota aquesta premissa, es pot concloure en primer lloc, la relació existent entre els àmbits turístic i urbanístic, afirmant que aquest darrer esdevé condicionant del primer. Com hem vist, la localització geogràfica, la morfologia territorial i la gestió urbanística, son determinants d'acord a les bases influenciadores que exerceixen entorn a la possible explotació de l'activitat turística en un territori.

A col·lació del paràgraf anterior, la gestió d'una ciutat, a nivell turístic, ha de mantenir coherència amb els recursos dels que disposa, la comercialització de productes ha de girar entorn a una base real. Com hem vist, Lleida es una ciutat intermèdia d'interior que disposa d'uns recursos determinats majoritàriament culturals i ha centrat la seva estratègia en aquests, promovent la creació de productes turístics que si bé son limitats, també ho son congruents i efectius. En aquesta mateixa línia, afegeixo que la vigència d'aplicació del terme emergent, associat a una tipologia turística- com n'es el cas del Turisme urbà, concretament el de negocis- es força curta si s'aplica a petita escala. Tot i que quan es parla de quelcom emergent, es fa referencia al que en resulta com a conseqüència natural o lògica, i sovint s'aplica a termes genèrics; prenent aquest significat, modificat – reduïnt l'àmbit d'aplicació a petita escala- veiem que a Lleida, la implementació d'una infraestructura - el Palau de Congressos- ha conduït el canvi del terme 'emergent' pel terme 'consolidat'. Tanmateix, el paper que pren la Llotja a Lleida es força major atès que ha desencadenat un conjunt d'oportunitats relatives a la annexió de la ciutat als organismes i programes (locals, autonòmics i nacionals) -que s'han exposat en aquest treball- que gestionen la promoció dels territoris que disposen – que n'és requerida- d'aquesta infraestructura; i que amb tot plegat aporten una major cobertura de mercat potencial.

Es cert que l'emblemàtic edifici aixopluga – a banda dels diversos espais i sales habilitades per a la celebració dels esdeveniments pertanyents al turisme de negocis- un gran teatre que compta amb una capacitat màxima de 1.000 espectadors, així com un restaurant –bar- cafeteria i una gran terrassa amb servei d'oci nocturn en temporada d'estiu; però, exerceix un rol dinamitzador del turisme, o, aquest, s'encara, més aviat a la satisfacció dels locals? Doncs bé, la multifuncionalitat de l'edifici satisfà les necessitats tant dels locals com dels turistes de l'àmbit dels negocis, a nivell tant infraestructural com de context. Es a dir, promou el gaudi de les activitats d'oci i culturals dels habitants així com les necessitats dels turistes que requereixen un espai habilitat per a la efectuació d'esdeveniments de caire empresarial així com el servei de restauració. No obstant, a nivell de dinamització turística, esdevé qüestionable la el paper del Palau de Congressos com a element multiplicador, més enllà de la seva funció pràctica. Resulta complex coneixer els efectes que en deriven d'aquesta tipologia turística en la ciutat, però fixant-nos amb les dades estadístiques recollides en l'observatori de la pàgina web de l'Ajuntament de Lleida, proporcionades per l'IDESCAT, relatives a la ocupació hotelera, s'observa que les mitjanes aritmètiques dels períodes 2009 i 2011 (l'any anterior i el posterior a la construcció de l'edifici) son de 13.152,2 i 13.859,8 turistes respectivament; d'aquesta mostra, s'observa que el total de visitants que pernoctaren en el conjunt dels 9 hotels dels que disposava Lleida – actualment compta amb un desè, l'hotel Ibis construït l'any 2012- va augmentar força modestament. Tanmateix, la implementació del Palau de Congressos ha suposat canvis estructurals en la ciutat, concretament al barri de Pardiniyes; essent aquests la pavimentació i adequació del terreny que ocupa l'edifici, ha generat també despesa indirecta als bars i cafeteries properes així com el Restaurant La Huerta. D'altra banda, la meva experiència em permet afirmar que sovint, pel que fa als congressos amb durada superior a 24 hores (es a dir, que hi ha pernoctació i l'assistent es pot considerar turista) s'acostuma a realitzar algun àpat en un lloc aliè al Palau; generalment es realitza a la Seu Vella i/o a les Caves de Raïmat. A més, el Palau de Congressos la Llotja de Lleida en aquest primer lustre , pel que fa a l'impacte econòmic en la ciutat, ha enregistrat 37 milions d'euros derivats de la seva activitat relacionada amb els àmbits cultural, congressual i social.

Val a dir que la celebració de congressos i convencions en aquest espai ha propulsat l'increment del 18% de visitants estrangers, resulta una dada significativa

pel que fa a les perspectives de creixement del turisme en la ciutat per part del mercat estranger.

El turisme de negocis es una tipologia de turisme força singular, les sinergies que se'n deriven son per un costat les regulades o pactades (allotjament ,restauració i transport) i les alienes a la organització (oci nocturn, visites culturals, etc). Probablement aquestes darreres podrien contemplar-se incloses en el timing dels esdeveniments i complementar amb major rotunditat l'activitat turística com a tal. La ciutat de Lleida doncs, te diversos reptes a afrontar per tal de créixer turísticament; si bé la situació actual es que compta amb una infraestructura especialitzada (la Llotja), un recinte firal en procès de modernització i una xarxa de connexions òptima, disposades urbanísticament de manera estratègica, connectades tot esdevenint un nucli sectorial de negocis, caldria tansols impulsar la millora de la qualitat dels hotels atès que en derivaria en una major competitivitat en el sector dels negocis.

També, i arran de tractar els dos eixos principals que composen aquest treball, s'ha tractat –derivat de manera inèrcica a la par que procedent– l'imprescindible rol que exerceixen els organismes públics, des d'on parteix la planificació i gestió urbanística i turística i que en definitiva esdevé l'essència de tot plegat. La gestió del turisme urbà en la ciutat intermèdia esdevé una tasca força complexa respecte d'altres tipologies turístiques massives com el turisme de sol i platja, on el principal atractiu es un recurs natural (el mar) el qual no requereix d'una exhaustiva planificació i/o estratègies per atreure als turistes. El turisme urbà, de negocis, es doncs inversament proporcional a l'oposat; contempla uns fluxes turístics rotundament inferiors, requereix de plans i mesures així com estratègies per part dels òrgans de gestió (públics i privats), i major inversió i desplegament de recursos. En aquest mateix sentit, mentre Lleida ha de convertir els seus recursos en atractius turístics, les ciutats costeres per exemple compten amb un recurs natural que esdevé en atractiu turístic *per se*.

Finalment, tot i que Lleida requereix de major esforç per posicionar-se en el mercat com a ciutat turística, les perspectives son optimistes i favorables degut a la òptima a la par que complexa gestió progressiva des de lòptica urbanística en la que com es recull en el POUM s'ha aconseguit considerar Lleida com una ciutat connectada al món, que esdevé capital pel que fa a equipaments tot avançant la

cohesió dels barris i la integració amb l'entorn natural, que a més avança en serveis i oportunitats de desenvolupament econòmic humà i com a espai metropolità posicionant-se com un territori essencial en el país i en la xarxa de ciutats mediterrànies.

4. WEBGRAFÍA

AGÈNCIA CATALANA DE TURISME. *Catalunya Convention Bureau*.

Recuperat el 25 de març de 2015, de <http://www.act.cat/ccb/coneix-el-ccb/>

AJUNTAMENT DE LLEIDA. *Àmbits de participació*. Recuperat el 17 d'abril de 2015, de <http://participacio.paeria.es/participacio-i-civisme/ambits-de-participacio>

AJUNTAMENT DE LLEIDA. *El govern al teu barri: regidors i regidores de zona*. Recuperat el 17 d'abril de 2015, de <http://www.paeria.es/cat/ajuntament/regidorszona.asp>

AJUNTAMENT DE LLEIDA. *Estatuts de l'organisme autònom local Turisme de Lleida*. Recuperat el 30 de març de 2015 de http://www.turismedelleida.cat/arxius/estatuts_tll_v091209.pdf

AJUNTAMENT DE LLEIDA. *Plànol geomètric Fontseré*. Arxiu municipal de Lleida (s.d). Recuperat el 31 d'abril de 2015, de <http://arxiu.paeria.cat/fons-documentals/documents-singulars/documents/planol-geometric-fontsere>

AJUNTAMENT DE LLEIDA. *Regidors i regidores – Organigrama*. Recuperat el 17 d'abril, de <http://www.paeria.es/cat/ajuntament/organigrama.asp>.

Arévalo, Sánchez.R . *Recursos Turísticos*. Editorial: Liber Factory (Editat per Google books). Hostelería y Turismo. Material Didáctico Módulo: Recursos Turísticos. Bloque I (pp.13-21). Recuperat el 20 de març de 2015, de [https://books.google.es/books?id=MX4mQg6rUmUC&pg=PA12&lpg=PA12&dq=Solsona+Monsonis+1999+i+Leno+Cerro,+1993%29.&source=bl&ots=dSWFe1WcPg&sig=EnbSXYZGY_U6Fs2mzgEF4g5KGoo&hl=es&sa=X&ei=-uRUVZTHH8H8UqTGfgD&ved=0CCoQ6AEwAWoVChMlKy-l-rBxQIVQb4UCh0kYwA_#v=onepage&q=Solsona%20Monsonis%201999%20i%20Leno%20Cerro%2C%201993\).&f=false](https://books.google.es/books?id=MX4mQg6rUmUC&pg=PA12&lpg=PA12&dq=Solsona+Monsonis+1999+i+Leno+Cerro,+1993%29.&source=bl&ots=dSWFe1WcPg&sig=EnbSXYZGY_U6Fs2mzgEF4g5KGoo&hl=es&sa=X&ei=-uRUVZTHH8H8UqTGfgD&ved=0CCoQ6AEwAWoVChMlKy-l-rBxQIVQb4UCh0kYwA_#v=onepage&q=Solsona%20Monsonis%201999%20i%20Leno%20Cerro%2C%201993).&f=false)

BELLET, C. y LLOP J. M. Miradas a otros espacios urbanos: las ciudades intermedias. *Geo Crítica / Scripta Nova. Revista electrónica de geografía y ciencias sociales*. Barcelona: Universidad de Barcelona, 15 de mayo de 2004, vol. VIII, núm. 165. <http://www.ub.es/geocrit/sn/sn-165.htm> [Consulta: 16 d'abril de 2015]

BIOGRAFÍA JOSEP FONTSERÈ I MESTRE. *La enciclopedia biográfica en línea*. Recuperat el 18 d'abril de 2015, de http://www.biografiasyvidas.com/biografia/f/fontsere_jose.htm

BOLETÍN- TURÍSTICO.COM. *Diccionario de terminos turísticos*. Recuperat el 18 d'abril de 2015, de <http://www.boletin-turistico.com/diccionarioturismo/Diccionario-1/T/TURISMO-URBANO-1682/>

CATALUNYA CONVENTION BUREAU. Recuperat el 5 d'abril de 2015, de <http://www.catalunya.com/mice/ccb>

CENTRE DE NEGOCIS I CONVENCIONS. Proyecto la Llotja de Lleida Teatro-Palacio de Congresos. Recuperat el 27 de març de 2015, de http://cnclleida.paeria.es/documents/cas/projecte_llotja.pdf

COL.LEGI D'ARQUITECTES DE CATALUNYA. *L'urbanisme contemporani a Lleida. Context històric (s.d)*. Recuperat el 31 de març de 2015, de <http://www.coac.net/Lleida/CidAU/treshiex.htm>

CETT. Turisme Urbà. Tema 3 (versió pdf). Universitat de Barcelona: Turisme i hoteleria, formació/recerca (curs 2010-2011). Recuperat el 27 de maig de 2015, de [file:///C:/Users/Marina/Desktop/GESTIO%20TURISME%20URBA%20CIMES%20\[15+1\]%20\(1\)%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Marina/Desktop/GESTIO%20TURISME%20URBA%20CIMES%20[15+1]%20(1)%20(1).pdf)

CONSELL COMARCAL DEL SEGRÀ. Plànol de la comarca del Segrià. Recuperat el 18 d'abril de 2015, de <http://www.segria.cat/comarca>

DONAIRE, J.A . (s.d) *Turisme Urbà*. Atles del Turisme de Catalunya. Mapa de l'oferta i els productes turístics. Recuperat el 30 de març de 2015, de <http://www.ub.edu/mapaturismecat/ARTS/244.html>

EL ERGONOMISTA. *Producto y Marketing*. Recuperat el 25 de març de 2015, de <http://www.elergonomista.com/marketing/mk38.html>

ENCICLOPÈDIA CATALANA. *Gran diccionari de la llengua catalana (versió en línia)* Recuperat el 27 de març de 2015, de <http://www.enciclopedia.cat/EC-GDLCe00083769.xml>

"La Generalitat signa un acord de promoció turística amb la Xarxa Ciutats AVE". Nota de premsa Turisme. *Gencat.cat*, 23 d'octubre de 2013. Recuperat el 20 d'abril de 2015, de http://premsa.gencat.cat/pres_fs/vp/AppJava/notapremsavw/226588/ca/generalitat-signa-acord-promocio-turistica-xarxa-ciutats-ave.do

INSITIUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA (IDESCAT). *Banc d'estadístiques de municipis i comarques*. Recuperat el 5 d'abril de 2015, de <http://www.idescat.cat/territ/BasicTerr?TC=6&V0=1&V3=497&ALLINFO=TRUE&PARENT=1&CTX=B&V1=25120&VOK=Confirmar>

LA LLOTJA DE LLEIDA. *Teatre de la Llotja*. Recuperat el 27 de març de 2015, de http://www.teatredeallotja.cat/el-teatre/edifici?set_language=ca

LLEIDA CONVENTION BUREAU. Recuperat el 5 d'abril de 2015, de <http://lleidacb.turismedelleida.com/>

Llop Torné, J.M (direcció). (1999) Capítulo 4: miembros locales del Programa UIA-CIMES *Ciudades Intermedias y urbanización mundial*. Recuperat el 18 d'abril de 2015, de <http://www.unesco.org/most/ciudades.pdf>

MECANOO (2015). *Projects. La Llotja Theatre and Conference Centre*. Recuperat el 27 de març de 2015, de

<http://www.mecanoo.nl/Projects/project/45/La-Llotja-Theatre-and-Conference-Centre?t=0>

POUM LLEIDA. *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal 2015* (díptic en format pdf). Recuperat el 27 de maig de 2015, de

<http://poumlleida.paeria.cat/documentacio.html>

Redacción Puromarketing(2008). "Philip Kotler, padre del marketing moderno." (en línia). Recuperat el 30 de març de 2015, de <http://www.puromarketing.com/27/4109/kotler-padre-marketing-moderno.html>

SANCHO, A (2014) *Introducción al turismo*. Perspectivas de crecimiento turístico. P.8. Recuperat el 25 de març de 2015, de <http://www.ismt.com.ar/2014/+u1%20-%20omt%20-%20sancho%20-%20tendencias%20actuales.pdf>

SPAIN CONVENTION BUREAU. Recuperat el 5 d'abril de 2015, de <http://www.scb.es/QuienesSomos/tabid/62/language/es-ES/Default.aspx>

TURISME DE LLEIDA. *Monuments de Lleida*. Recuperat el 7 d'abril de 2015, de <http://www.turismedelleida.cat/viure-a-lleida/monuments>

TURISME DE LLEIDA. *Palau de Congressos la Llotja*. Recuperat el 30 de març de 2015, de <http://lleidacb.turismedelleida.com/els-nostres-serveis/palau-de-congressos-la-llotja>.

TURISME DE LLEIDA. *Pla Operatiu de Tuirsme de Lleida 2015*. Recuperat el 20 d'abril de 2015, de http://www.turismedelleida.cat/copy_of_plaoperatiu2015.pdf

TURISME DE LLEIDA. Observatori turístic. *Ocupació Hotelera (2009 i 2011)*. Recuperat el 8 de juny de 2015, de <http://www.turismedelleida.cat/observatori>

5. ANNEXOS

ANNEX I. INFORMACIÓ DEL PLA GENERAL DE LLEIDA 1995-2015

ANNEX II. PLANTES I SALES DE L'EDIFICI DE LA LLOTJA

ANNEX III. COMPARATIVA ANYS 2010-2014 I INFORME

COMERCIAL 2014 PALAU DE CONGRESSOS LA LLOTJA

ANNEX I. INFORMACIÓ DEL PLA GENERAL DE LLEIDA 1995-2015

INFORMACIÓ DEL PLA GENERAL DE LLEIDA

ÍNDEX

1. [Naturalesa i procés de revisió del Pla General Municipal 1979.](#)
2. [Les línies estratègiques del nou Pla General de Lleida 2015.](#)
3. [El model urbanístic i l'estructura urbana.](#)
4. [Les principals propostes d'ordenació.](#)
5. [Ordenació de l'espai públic, els "sistemes".](#)
6. [Tipus i condicions de l'edificació.](#)
7. [Regulació dels usos i de l'activitat econòmica.](#)
8. [La zonificació del sòl urbà i urbanitzable.](#)
9. [El desenvolupament del sòl urbà i urbanitzable.](#)
10. [La zonificació del sòl rural \(no urbanizable\).](#)
11. [El sistema de parcs en el sòl rural.](#)
12. [La protecció del patrimoni cultural.](#)
13. [La programació d'actuacions i el marc econòmic del nou Pla.](#)
14. [Les operacions de centralitat territorial i urbana.](#)
15. [Dades quantitatives del Pla General de Lleida 2015.](#)

ANNEX:

- [Oficina Tècnica del Pla](#)
- [Informació Urbanística](#)
- [Equip redactor, d'assessors i de suport](#)

1. NATURALESA I PROCÉS DE REVISIÓ DEL PLA GENERAL MUNICIPAL 1979

El **Pla General Municipal de Lleida aprovat l'any 1979** complia l'any 1995 setze anys de vigència. Passats els anys, el PGM 1979 encara contenia elements plenament vigents; però d'altres feien oportuna una revisió o actualització en profunditat del PGM de 1979, atès que es complien també els terminis fixats en les Normes Urbanístiques (article 5.2.a.). En aquest context

el Ple de l'Ajuntament de la ciutat aprovava per unanimitat el 29 d'abril de 1994 la revisió del PGM 1979, que s'ha d'entendre com una revisió ordinària.

Es va constituir l'Oficina del Pla que s'havia d'encarregar de la redacció del document d' "**Avanç de Planejament**. Pla General de Lleida. 1995-2015", que el Ple municipal del 24 de febrer de 1995 aprovava sotmetre a informació pública per un termini de trenta dies. I, en cloure el procés d'exposició pública de l'Avanç, el Ple Municipal, en data de 21 de desembre de 1995, aprovà, amb vint-i-cinc vots a favor i un en contra, una proposta que detalla o orienta algunes de les opcions fonamentals per al nou Pla de la ciutat.

Tant amb vista a l'avanç com a l'aprovació inicial, el procés d'elaboració del Pla ha estat guiat per unes determinades premisses:

La participació ciutadana. L'urbanisme no pot desenvolupar-se correctament sense el coneixement i el parer dels ciutadans; per això s'ha posat èmfasi en la participació pública de particulars i col·lectius en l'exposició pública de l'Avanç de Planejament. A més a més, prèvia redacció del Pla, entre el 13 i 30 de juny de 1994, es convocaren deu seminaris monogràfics en els quals s'establí un dossier de propostes de futur i s'han mantingut sessions de treball sistemàtiques amb les associacions de veïns abans i durant l'exposició de l'Avanç i després de la seva aprovació.

Inserció en la gestió urbanística. Un Pla no pot desentendre's de la seva dimensió fonamental de gestió urbanística, de manera que el Pla es redacta en estreta relació amb l'administració municipal que l'ha de gestionar quotidianament. El cap de l'Oficina del Pla és el mateix responsable dels Serveis d'Urbanisme municipals i tretze responsables tècnics municipals intervenen com a assessors en la redacció, a part de quatre consellers exteriors. I el Pla es nodreix també del bagatge del Servei d'Urbanisme, en particular, el Pla d'Aparcaments Urbans Municipals (aprovat l'any 1992), del Pla de Gasolineres en la zona urbana (aprovat l'any 1993), del Pla Especial dels Espais Lliures de Lleida, redactat, en conveni amb la Demarcació de Lleida del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (1994), del Programa ARI pel Centre Històric de Lleida (1994), i del Pla Especial del Turó de la Seu Vella (1996).

Pluridisciplinarietat i rigor tècnic. La diversitat d'agents i matèries que intervenen en la construcció urbana obliguen a la pluridisciplinarietat tècnica i a la diversitat de competències, que han guiat la composició de l'Oficina i els consells assessors, així com els contactes i encàrrecs tècnics exteriors. De la mateixa manera, el nou Pla no podia defugir les modernes tècniques informàtiques, que han implicat un gran esforç de confecció de cartografia digital i l'elaboració d'un Sistema d'Informació Geogràfic; però permeten un salt decisiu en la qualitat tècnica del Pla i la seva gestió.

2. LES LÍNIES ESTRATÈGIQUES DEL NOU PLA GENERAL DE LLEIDA 2015

El marc estratègic del Pla són les cinc directrius recollides en l'Avanç de planejament:

La capitalitat. La ciutat de Lleida i els pobles de l'entorn formen, segons el Pla Territorial General de Catalunya (PTGC), un "Sistema urbà de reequilibri territorial" dins el qual la ciutat es fixa la fita de creixement residencial màxim de 144.263 habitants per a l'any 2015. Sobre aquesta base del PTGC es modula la política de sòl del Pla i la necessitat d'impulsar la base productiva de la ciutat, amb una bona oferta de sòl industrial, terciari o logístic, i els serveis i equipaments de capitalitat; tot això sense deixar de banda les grans infraestructures: projecte de tren d'alta velocitat, aeroport, noves autopistes i autovies, telecomunicacions.

La territorialitat o la ciutat real. El model urbanístic de Lleida-ciutat ha estat pensat sobre la base de la seva realitat funcional actual; l'anomenada "Ciutat-Regió" o "Sistema Urbà" (PTGC).

La ciutat real del Pla General de Lleida 2015 es formada per Lleida i els pobles del seu entorn, que s'han de repartir el creixement residencial futur en un hipotètic 70% i 30%, respectivament. Les necessitats generals de Lleida s'ajusten a les de la ciutat real i determinats temes com l'abocador i el tractament de residus, el subministrament de l'aigua potable, la xarxa de camins o el tractament de les aigües residuals (urbanes i de caràcter agropecuari) i diversos aspectes mediambientals es troben ja a l'ordre del dia d'aquesta "ciutat real".

La urbanització. La millora de les condicions de vida de la població té una dimensió urbana clara, que es trasllada en el disseny de l'espai urbà com a escenari de civisme. D'entrada, la ciutat adopta un "model peatonal", atès que cap zona urbana o urbanitzable no se situa a una distància superior a 1,5 km o quinze minuts del centre de serveis urbans. L'aplicació del Pla d'Accessibilitat a les vies urbanes i la transformació dels principals carrers de la ciutat en "eixos cívics", a part de l'extensió del carril-bici i dels transport públic, integren una opció global a favor de la moderació del trànsit urbà i d'una mobilitat sostenible. Units a les millores de l'equipament públic han de procurar una millora sensible de la qualitat de vida urbana.

Sostenibilitat. A part de l'adopció d'una escala "peatonal" de ciutat, que ha de minimitzar els consums energètics del sistema, es profunditza en la protecció mediambiental i la *sostenibilitat*

urbana. L'ordenació parteix dels aspectes edafològics, i de l'edificació, així com de les compatibilitats de les activitats i funcions de base urbana. I es defineixen i protegeixen els sistemes hidrogràfics naturals, les xarxes de reg (sèquies i bassals) i de desguàs (clamors), els camins rurals, els marges, els turons, els boscos o arbredes i els erms, així com els espais d'interès natural o els parcs territorials, els "corredors ecològics" i els "reservoris naturals".

Continuïtat del model urbanístic del Pla General de 1979. El concepte de continuïtat del model urbanístic del PGM de 1979 s'entén com el manteniment global de l'estructura urbana en la ciutat consolidada. També

suposa la normalitat en el procés de revisió del pla, que s'explicita en la forma de ciutat, en la seva zonificació i en la normativa que la desenvolupa i en la integració del planejament de segona escala (plans especials o plans parcials) aprovat i en procés d'execució.

3. EL MODEL URBANÍSTIC I L'ESTRUCTURA URBANA

El nou Pla General de Lleida 2015 segueix un **model urbanístic complex**, que orienta el desenvolupament de la ciutat preexistent cap a una ciutat més cívica dins d'un territori sostenible, fruit de les noves directrius estratègiques.

Pel que fa a l'estructura urbana de la ciutat, s'ha dissenyat en base al seu model "doble": una **mallà reticular al sud**, orientada per l'eix de la carretera N-II, i una forma **enmallà radial al nord**, sobre els eixos vials de la CN-230 i la CN-240. Aquestes dues xarxes queden connectades i travades unitàriament pel sistema de ponts, sobre la barrera natural del riu Segre en el seu tram urbà. Els elements fonamentals de disseny són la xarxa de *vialitat* combinada amb la zonificació urbanística (usos, densitats i tipus de sòls del PGM), i molt especialment el Sistema d'Espais Lliures, amb els verds lineals i els "eixos cívics i d'accessibilitat."

Amb referència als sistemes d'espais lliures i zones verdes i al sistema d'equipaments s'ha configurat un **model integrat**. En els espais lliures i zones verdes la trama formada pel conjunt d'elements urbans (parcs urbans, zones verdes, places, jardins...) o territorials (espais PEIN, turons, rius...) és "requalificada" i s'estableix una relació entre tots ells, amb la projecció d'una *xarxa de connexió*: corredors naturals o ecològics, espais de contacte ciutat-horta i eixos cívics urbans.

Els equipaments i elements de serveis públics també s'entenen com una trama "focalitzada", en la qual el conjunt d'elements es projecta més coherentment i recolza en un grau de concentració i d'ordenació més gran a partir de set "**nodes**"; tres sobre l'eix de la mallà de la Ctra. N-II, (Campus de Capponet i la Bordeta-Canal), i dos sobre els punts focals del model radial del nord (Ctra. d'Osca Montserrat i Gualda-Marimunt).

La forma física del model urbanístic de la ciutat es completa amb la definició d'unes "**traces**", amb la definició de les "vistes" i les "ombres" del Turó de la Seu Vella per a la protecció de les visuals de la imatge simbòlica i històrica de la Ciutat. També s'introdueixen els referents arqueològics i patrimonials (arquitectònics i històricoartístics) potenciadors del teixit urbà i normes específiques de protecció del paisatge urbà i l'estètica (Carta del Color).

En aquest sentit, es pot definir el model urbanístic del nou Pla General de Lleida, com a model urbanístic dual (radial per eixos al nord, i de mallà orientada al sud), amb una estructura integrada per dues trames (una requalificada i l'altra focalitzada pels espais lliures, les zones verdes i els equipaments, respectivament), a més de les referències simbòliques, constituïdes per la imatge de la Seu Vella i la protecció del paisatge urbà, l'estètica i els elements patrimonials.

4. LES PRINCIPALS PROPOSTES D'ORDENACIÓ

1. El Centre Històric. La ciutat disposa ja dels instruments urbanístics d'ordenació de l'àrea central i històrica de la ciutat, i el Pla refon el planejament vigent en el Centre Històric i hi incorpora, noves àrees de remodelació. El **Pla Especial del Turó** es manté. El Pla incideix en particular en:

1. La refosa de la normativa i de les figures de gestió bàsiques del Pla i del Programa ARI.
2. La refosa del contingut del Catàleg d'elements que s'han de protegir i la seva adequació a la Llei 3/1993 de Protecció del Patrimoni Cultural Català.
3. La connexió dels traçats per a vianants i d'accessibilitat del Turó amb el circuit d'eixos cívics i recorreguts d'espais lliures del Pla.
4. La protecció a través de la normativa del Pla General de les visuals urbanes de Lleida i en especial les que fan referència a la Seu Vella i al Turó.
5. El reforçament de les propostes d'accessibilitat i d'organització de l'aparcament en l'àmbit del Centre Històric i el Turó de la Seu Vella.

2. L'Eix del Riu Segre. L'àmbit del riu s'entén com un conjunt d'espais de gran valor natural i humà, articulats al voltant de l'aigua, que constitueixen el corredor natural més important del territori ponentí. Es planteja el seu tractament global a través d'un Pla Especial, en el qual es conformi el tractament unitari i es concretin les pautes per als espais ben diferenciats que integren el corredor al llarg del seu traçat de nord a sud:

- El Parc de Grenyana, com a espai d'esbarjo i lleure col·lectiu relacionat amb l'ermita de Grenyana.
- La Mitjana, com a espai d'interès natural que compagina la conservació amb activitats didàctiques i de passeig.
- El Parc del Segre, com a tram urbà de passeig.
- El Parc Fluvial situat en el meandre de Rufeia-Butsènit com a espai per desenvolupar les activitats esportives i lúdiques al voltant de l'aigua.
- El Parc de Rufeia, com a espai d'interès educatiu i experimental, a l'antiga granja militar.
- El Parc de Butsènit, com a espai d'esbarjo relacionat amb l'ermita de Butsènit.

3. L'ordenació de l'Eix Ferroviari. El desembre de 1995 s'estableix el **Conveni Renfe-Paeria**

Per a l'ordenació urbanística de l'actual Estació Renfe de Lleida i els terrenys adjacents a través d'un "Pla Director". En la perspectiva d'implantació de l'alta velocitat ferroviària aquest Pla ha de segellar la desaparició de l'estació com a barrera urbana per esdevenir un nou espai de centralitat dins la ciutat. Es preveu el pas inicial del TGV per l'actual estació de RENFE, però també es preveu la construcció d'una variant

ferroviària, de manera que el Pla estableix una reserva de sòl per a la possible implantació d'una futura nova estació a Gardeny-Rufea.

4. El Turó de Gardeny. La transformació d'usos del Turó a causa del tancament de les casernes Militars haurà de permetre la implantació de noves activitats i la seva reconversió urbana, amb les directrius explícites de:

- Recuperació per a la ciutat d'un parc urbà dins del sistema d'espais lliures.
- Incorporació a la ciutat i recuperació del monument del Castell dels Templers.
- Creació d'àrees de noves tecnologies, viver d'empreses i/o desenvolupament de serveis relacionats amb el medi ambient compatibles amb una urbanització de qualitat.
- Destinar espais a instituts de recerca o d'investigació lligats al sector agroalimentari, a la Universitat i a activitats complementàries de la Fira de Lleida.
- Recuperació dels espais i de les instal·lacions esportives existents i d'una part dels emplaçaments militars (sales, residència,...) en funció del Pla Director.
- Configuració de l'heliport, amb una gran àrea d'aparcament, i dels nous accessos.

5. Ordenació de l'Eix de Barcelona. Com a conseqüència de la implantació de noves variants viàries, l'actual traçat de la CN-II o carretera de Barcelona, en el pas per la ciutat es converteix en un àrea de renovació urbana. El Pla i el seu desenvolupament a través dels plans de segona escala persegueix com a objectiu principal la millora de les condicions urbanístiques i la seva conversió en una nova avinguda urbana, amb qualitat d'eix cívic, tot recuperant també la seva condició de nexa entre barris i sectors residencials de la ciutat. Al mateix temps es planteja l'articulació dels diversos usos actuals i la projecció de la seva potencialitat terciària. Els 3 km que hi ha entre la "Rotonda" i el Campus Universitari, fins a la minivariant Industrial – Crtra. de Balaguer, tindran funcions: universitàries, residencials, comercials, terciàries, logístiques i d'equipament.

5. ORDENACIÓ DE L'ESPAI PÚBLIC, ELS "SISTEMES"

El Pla General constitueix el marc per excel·lència de la intervenció pública en la ciutat i aquesta intervenció es concreta de manera especial en el disseny de l'espai públic de la ciutat. El Pla General de Lleida 2015 posa la seva atenció en la millora dels elements constitutius d'aquest espai públic, representants en el planejament pel anomenats "sistemes". En aquest sentit s'introdueixen noves conceptualitzacions de "sistemes", nou redimensionaments i noves ordenacions sobre els sistemes previstos en el PGM 1979 que busquen una millora substancial de la qualitat de vida urbana.

El Pla preveu **set sistemes convencionals** dins els quals s'introdueixen subdivisions que han de permetre un tractament més ajustat de l'espai públic:

- Sistema hidrogràfic (H)
- Sistema d'infraestructures (IN)
- Sistema ferroviari (F)
- Sistema d'equipaments
  - Equipament comunitari (EC)
  - Equipament *dotacional* (ED)
  - Equipament-aparcament (EA)
- Sistema viari
  - Viari bàsic (VB)
  - D'eixos cívics i d'accessibilitat (VC)
  - Camins rurals (VR)
- Sistema d'espais lliures
  - Zones verdes o jardins (VJ)
  - Verds urbans o places (VU)
  - Verds privats (VP)
  - Verds esportius (VE)
  - Espais lliures lineals (VL)
- Sistema de parcs
  - Parcs d'interès natural (PN)
  - Parcs territorials (PT)
  - Parcs urbans (PU)

D'acord amb les reflexions prèvies del **Pla d'Espais Lliures** es delimiten les seves diferents tipologies d'aquests i s'assenyalen els elements mínims d'ordenació que s'han d'aconseguir, tot contemplant la dimensió pública de determinats espais lliures situats en propietats privades. D'altra part, els "parcs" es diferencien dels espais lliures com a peces més importants i substantives dins les quals s'ha de diferenciar, encara, la vocació natural i de protecció, de la vocació de lleure públic i de la situació urbana.

En el sistema viari esdevé decisiva la incorporació de les propostes del Pla d'Accessibilitat i la introducció dels **Eixos Cívics**, que s'han de desenvolupar a través d'un Pla Director, que han de donar al vianant el paper que li correspon de protagonista de la ciutat i han d'estimular, també, les múltiples funcions urbanes del "carrer". De la mateixa manera, els **camins rurals** mereixen una atenció especial com a "carrers" d'un medi habitat,

productiu i de qualitats naturals com és l'Horta de Lleida, i hauran de ser objecte d'un altre Pla Director.

El conjunt, l'**espai lliure i els parcs** sumen 446,22 hectàrees en el sòl urbà i urbanitzable, superfície que multiplica pràcticament per quatre les previsions efectuades en el PGM anterior de 1979. En resultat un estàndard de 21,04 m² per habitant. L'estàndard del PGM de 1979 era de 5 m².

Pel que fa als **equipaments**, la suma total arriba a les 324,68 hectàrees, gairebé el doble del PGM 1979. L'estàndard resultant és de 13,26 m² per habitant. L'estàndard del PGM del 1979 era de 7 m².

El "sistema" d'equipaments introdueix, en tot cas, les figures dels equipaments *dotacionals* i l'aparcament que contemplen titularitats i iniciatives privades cada cop més importants a la frontera dels "equipaments comunitaris" convencionals i d'allò que es considera com a servei públic. Activitats i/o titularitats privades tenen, altrament, una presència per apreciar i valorar en l'espai públic, de manera que es contemplen nous sistemes com els "verds urbans" o els "verds esportius".

6. TIPUS I CONDICIONS DE L'EDIFICACIÓ

En la mesura que les cases imprimeixen caràcter a l'espai públic urbà i en la mesura que l'administració ha de vetllar per la qualitat general de l'habitatge, l'ordenació de l'edificació de les àrees residencials constitueix una de les aportacions principals del Pla General de Lleida 2015. Referent a això, el Pla recull la **diversitat tipològica** normal resultant d'una ciutat formada a través de diverses etapes històriques i on s'han d'acollir i integrar noves demandes residencials.

0. Edificació tancada o segons alineació del vial.
1. Edificació en línia.
2. Edificació reculada.
3. Edificació aïllada sobre parcel·la.
4. Edificació en filera.
5. Edificació oberta o en bloc.

Pel que fa a la tipologia característica de l'eixample, al costat de l'edificació entre mitgeres al llarg del front continu d'un vial que dona l'edificació tancada o segons alineació del vial, es preveu l'edificació en línia, que recull situacions puntuals en les quals la unitat d'una illa es veu alterada per la presència d'elements, com ara un equipaments. En relació a les noves demandes d'habitatge unifamiliar a més de l'edificació aïllada sobre parcel·la es preveu l'edificació en filera.

Cada una d'aquestes tipologies dona origen a unes **condicions d'edificació** específiques que seran modulades en l'aplicació a les diverses zones del planejament. Aquestes condicions de l'edificació són en essència aquelles que es recollien ja en el PGM de 1979, amb petites correccions per

clarificar-ne l'aplicació. Així, la regulació de l'edificació se centra en el nombre de plantes, en les quals es concreten les criteris per a cada zona, i a partir d'aquestes es determinen les alçàries, amb algunes excepcions puntuals.

Número de plantes	Alçada màxima normal(m)	Alçada màxima amb altell(m)
Planta baixa	3,5	no altell
Planta baixa + 1 planta pis	6,5	no altell
Planta baixa + 2 plantes pis	9,5	no altell
Planta baixa + 3 plantes pis	12,5	no altell
Planta baixa + 4 plantes pis	15,5	no altell
Planta baixa + 5 plantes pis	18,5	no altell
Planta baixa + 6 plantes pis	21,0	22,5
Planta baixa + 7 plantes pis	24,0	25,4
Planta baixa + 8 plantes pis	27,0	28,2

La problemàtica específica dels baixos urbans, orientats cap a una funció comercial que supera la demanda real, porta a un replantejament del seu ús i s'introdueix la possibilitat d'ús com a habitatge. En la mateixa línia es restringeix la construcció d'altells.

7.LA REGULACIÓ DELS USOS I L'ACTIVITAT ECONÒMICA

L'atribució d'usos a les diverses àrees del territori urbà i municipal reforça l'ordenació física de la ciutat i ha de servir per al seu desenvolupament harmònic. En la mesura que representa un element de regulació de l'activitat constructora. El Pla opta per una definició clara i exhaustiva de la tipologia dels usos i per una atribució també precisa i sistemàtica als diferents sistemes i zones urbanístiques.

En conjunt es delimiten **nou usos generals** que es defineixen a través d'uns usos detallats als quals es fa obligatori de referir-s'hi per precisar la vocació de determinades zones o sistemes. Al costat de les tipologies convencionals s'introdueixen els usos logístics, els mediambientals i els usos de tipus especial, que contemplen noves funcions de l'espai.

- 23. Residencial
- 24. Comercial
- 25. Terciari
- 26. Industrial
- 27. Logístic
- 28. Equipament comunitari
- 29. Agrari tipus especial
- 30. Tipus especial
- 31. Mediambiental

La definició dels usos serveix, d'entrada, per marcar la vocació de cada zona urbana i, en aquest sentit, es parla en algun moment d'usos generals. Les determinacions normatives assenyalen, concretament, aquells usos que són **permesos** a cada zona i els que no ho són, els anomenats **incompatibles**, que impliquen la denegació de l'autorització de construcció. Determinats usos s'assenyalen com a **condicionats** a l'acompliment dels requisits que s'especifiquen en la normativa.

En la definició detallada dels usos s'estableix una **relació amb l'activitat** econòmica, s'aproximen els usos a la tipologia CNAE oficial d'activitats i la regulació zona dels usos esdevé una condició per a l'accés a la "llicència d'activitat econòmica".

D'altra banda, l' "activitat" és l'objecte d'atenció específica a través de la tipificació dels usos industrials segons la definició d' "**activitats classificades**", a les quals s'incorporen criteris simples de superfície ocupada per determinar el nivell d'impacte, L'annex 3 de les Normes de Planejament desenvolupa la tipologia d'activitats CNAE amb la qualificació d'activitat innòcua o "classificada" i el nivell d'incidència, que han de servir per a l'atorgament de la "llicència d'activitat".

En la línia anterior, el Pla incorpora també les ordenances municipals referides a l'activitat. La incorporació d'aquestes ordenances, la tipificació de les activitats classificades i altres "proteccions" concretes desenvolupades per la normativa constitueixen un aspecte indefugible de la preservació del mediambient i de la qualitat de vida urbanes.

8. LA ZONIFICACIÓ DEL SÒL URBÀ I URBANITZABLE.

En el sòl urbà la zonificació segueix els criteris i els límits establerts en el PGM 1979. En aquesta zonificació s'introdueixen alguns elements de simplificació i s'incorporen alguns plans parcials, de manera que el sòl urbà apareix dividit en **onze grans tipologies** que, per la seva banda, se subdivideixen i donen un total de trenta zones.

○ Centre urbà	Centre històric (1H)
	Centre comercial (1C)
	Renovació urbana (1R)
○ Eixample	Eixample residencial (2R)
	Edificació oberta (2E)
○ Eixample nou	Urbana residencial (3A)
	Edificació suburbana (3B)
○ D'ordenació urbana	Unifamiliar (4A)

	Volumètrica (4B) Concentrada (4C) Específica (4D) General (4E)
○ Habitatge unifamiliar	Aïllat (5A)
	Tipus 1 (5B) Tipus 2 (5C) Tipus 3 (5D)
○ Industrial	Industrial urbana (6A)
	Polígon industrial (6B)
○ De planejament aprovat (7A)	
○ Remodelació	Remodelació urbana (8U)
	Activitat terciària (8T) Remodelació industrial (8R)
○ D'ordenació especial	Tipus 1 (9A)
	Tipus 2 (9B) Tipus 3 (9C)
○ Contínua i rehabilitació	D'edificació contínua 1 (10E)
	D'edificació contínua 2 (10T) Rehabilitació urbana (10V)
○ Nuclis urbans	D'edificació aïllada (11A)
	D'edificació contínua (11C)
○ Urbanització residencial	Tipus 1 (12A)
	Tipus 2 (12B) Tipus 3 (12C)
○ D'urbanització industrial (13A)	
○ D'urbanització unifamiliar (14A)	
○ D'activitats econòmiques	Terciàries (15T)
	Logístiques (15L)

Les últimes tipologies fan referència al sòl urbanitzable. En el **sòl urbanitzable residencial** la zonificació s'estableix a partir de la determinació de tres densitats brutes:

- Quinze habitatges per hectàrea, que es refereix a les zones d'habitatge unifamiliar (12C).

- Quaranta-cinc habitatges per hectàrea, que fa referència a zones residencials de densitat mitjana (12B).
- Cinquanta-cinc habitatges per hectàrea, que fa referència a les zones de més elevada densitat (12A).

Pel que fa al **sòl urbanitzable d'activitat** la seva tipificació pren com a punt de referència el tipus d'activitat o ús que es preveu per aquestes zones. En aquest cas, la diferència s'estableix entre activitats industrials, logístiques i terciàries.

9. EL DESENVOLUPAMENT DEL SÒL URBÀ I URBANITZABLE.

Plans especials de reforma interior en sòl urbà. Per al desenvolupament de les determinacions d'ordenació del Pla General en sòl urbà es preveu la redacció i el desenvolupament dels següents Plans Especials: PERI de la zona de remodelació de Cappont, PERI de la zona de remodelació de Balàfia, PERI de reforma de l'antiga Cros i Pla Especial de la minivariant industrial, i per últim el Pla Especial de l'Estació de RENFE.

Plans Parciais d'ordenació del sòl urbanitzable. Per al desenvolupament de les determinacions d'ordenació del Pla General en sòl urbanitzable es preveu la redacció i el desenvolupament dels següents Plans Parciais:

Pla Parcial	Hectàrees	Habitatges/Ha	Habitatges	Tipus	Zonificació
1 Raimat	6,79	15	102	Res	12C
2 Ciutat Jardí Sud	55,96	15	839	Res.	2C
3 Creu del Batlle	3,96		0	Activ.	7A
4 Secà de Sant Pere	9,44	55	519	Res.	12A
5 Canal de Seròs-Copa d'Or	44,00	45	1980	Res.	12B
6 Canal de Seròs-Aubarès	23,25	45	1046	Res	12B
7 Llívia oest	5,28	15	79	Res.	12C
8 Eix de Barcelona- Picos	27,08		0	Activ.	15T
9 Eix de Barcelona-Canal	25,85		0	Activ.	15T
10 Bòviles Bordeta 1	20,00	15	350	Res.	12C
11 Carretera de Tarragona	3,81		0	Activ.	15L
12 Magraners	20,42	45	919	Res.	12B
13 Pardinyes	10,99	55	604	Res.	12A
14 Balàfia – 11 de Setembre	26,59	15	399	Res.	12C
15 Bòviles Bordeta 3	8,33	15	125	Res.	12C
16 Ciutat Jardí nord	19,46	15	292	Res.	12C
17 Rufeà Segre	43,83		0	Activ.	15L
18 Balàfia Montcada	32,71	15	491	Res.	12C

19 Balàfia nord	62,93	55	3461	Res.	12A
20 Pardinyes Corbins	14,97	55	823	Res.	12A
21 Bordeta sud	12,00	45	540	Res.	12B
22 Llivia nord	7,16	15	107	Res.	12C
23 Pont de Pardinyes	13,35		0	Activ.	15L
24 Bòviles Bordeta 2	21,24	45	319	Res.	12C
25 Quatre Pilans	51,04	55	2807	Res.	12A
26 Bòviles- Magraners	58,53	15	878	Res.	12C
27 Carretera de Barcelona	36,35		0	Activ.	13A
28 Torre – Ribera	96,70		0	Activ.	15L
29 Sucs nord	11,88	15	178	Res.	12C
30 Sucs sud	7,22	15	108	Res.	12C

Total sectors residencials(R) 530,19 16966

Total sectors d'activitat (A) 280,93

Els primers Plans Parciais estan inclosos en els dos quadriennis del Programa d'Actuació (1998-2005)

10. LA ZONIFICACIÓ DEL SÒL RURAL (NO URBANITZABLE).

El Pla General de Lleida ha fe l'esforç de destriar, d'un territori rural aparentment homogeni, les característiques que determinen **diferències territorials**:

- L'aptitud per a l'ús agrícola, que és especialment favorable a les primeres terrasses fluvials.
- La proximitat al riu com a eix vertebrador del territori i corredor fluvial.
- La presència d'espais naturals singulars, l'estructura i grandària de la parcel·lació de les finques agrícoles, amb grans diferències entre l'horta i els plans de Sucs i Raïmat.
- La dinàmica agronòmica.
- La implantació d'usos i activitats urbanes, molt més intenses en els àmbits més propers a la ciutat i en els eixos de comunicació.

Zonificació	Superfície		% superfície municipal
	Clau	(ha)	
Zona de protecció agrícola	R1	1.634	8

Zona agrícola de regs antics	R2	9.697	46
Zona agrícola de nous regs	R3	4.850	23
Zona agrícola de secans	R4	294	1
Àrees d'interès natural	AIN	921	4
Altres (sòl urbà, urbanitzable i sistemes)		3.775	18
Total municipal		21.171	100

Aquesta diferenciació en zones ha estat la base de la proposta de mesures per potenciar els aspectes positius, i ha reconduït aquells usos i activitats que influeixen negativament sobre les funcions bàsiques del territori: la funció productiva, l'ambiental, la cultural i la lúdica.

Les propostes d'ordenació de les zones tenen com a objectiu **preservar i millorar l'explotació agrària**, sobretot en aquells sòls d'una qualitat edafològica més gran, per tal de mantenir la capacitat productiva del territori. Concretament, a la zona de protecció agrícola, el 56% dels sòls són d'excel·lent o de bona aptitud per a l'ús agrícola.

També cal tenir present que el manteniment i la millora del territori no és possible sense tenir en compte les persones que hi viuen i treballen. La **millora de les condicions de vida** i treball s'aborda des del Pla, que proposa solucions per millorar l'accessibilitat, les condicions de construcció dels habitatges familiars rurals (tres unitats) i les previsions d'equipament i l'atenció de l'entorn.

Per últim, es proposa la **protecció dels espais i elements patrimonials** més remarcables o que defineixen l'aspecte global del territori. Així, la qualificació d'àrees d'interès natural i la de sistemes d'espais lliures territorials (parcs d'interès natural i parcs territorials) es planteja d'assegurar el manteniment de l'estabilitat dels sistemes naturals, la conservació de la diversitat biològica, configurar les corredors ecològics i prevenir els processos de degradació ambiental que es donen en el territori. També es preserven les àrees d'interès arqueològic, amb la qualificació de protecció arqueològica, i els elements d'interès històric, artístic i arquitectònic, mitjançant la seva inclusió en el Catàleg.

11. EL SISTEMA DE PARCS EN SÒL RURAL.

Els sistema de parcs en sòl rural que proposa el Pla General de Lleida s'estructura amb la voluntat de potenciar aquells espais del territori que destaquen per les seves condicions ecològiques i per les possibilitats d'ús social lligades al lleure i a l'esport en un entorn d'alt valor paisatgístic i natural. Segons sigui la seva vocació principal per a ús de conservació o per a ús de lleure, es diferencien en parcs d'interès natural i parcs territorials.

Els **parcs d'interès natural** són aquelles àrees del municipi incloses total o parcialment al Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) i aquelles que per les seves condicions ecològiques, s'hauria de promoure que també hi

estiguessin incloses, com és el cas de la Mitjana. Aquests Parcs formen part de la xarxa d'espais d'interès natural de Catalunya i contribueixen a la protecció dels ecosistemes més representatius del país. Sumen 744 hectàrees, un 3.5 % del territori:

- PIN Mas de Melons
- PIN Alfés
- PIN La Mitjana

Els **parcs territorials** són espais del territori que destaquen per les seves condicions mediambientals, paisatgístiques i de localització significativa en la geomorfologia i paisatge del territori. L'ordenació d'aquests parcs es realitza amb l'objectiu principal de potenciar les activitats de lleure i esport que es realitzen en el territori (passeig, piragüisme, pesca, observació de la natura, lleure, bicicleta) i fer-les compatibles amb la protecció i millora de les condicions naturals i paisatgístiques de l'espai (millora de les masses forestals, recuperació de zones humides, protecció davant l'erosió). Sumen 501 hectàrees, un 2,5 % del territori:

- PT Les Basses
- PT La Cerdera
- PT Els Boscos de Raïmat
- PT Grenyana – Segre
- PT Parc Fluvial
- PT Parc de Rufeà
- PT Parc de Butsènit

12. LA PROTECCIÓ DEL PATRIMONI CULTURAL

El Pla General de Lleida desenvolupa el concepte de **protecció del patrimoni des d'un punt de vista integral**. Per tant, considera el patrimoni arqueològic, historicoartístic, arquitectònic, del paisatge urbà i del medi ambient, és a dir, d'aquells àmbits de la ciutat i del territori que formen part del patrimoni col·lectiu, amb l'objectiu de conservar-lo i revalorar-lo.

El desplegament de la protecció del patrimoni cultural es realitza sobre la base de les determinacions de la Llei 9/93, de Protecció del Patrimoni Cultural Català i del Catàleg i Pla Especial de Protecció aprovat l'any 1982, que regula les intervencions sobre els elements catalogats.

Concretament, es regula la protecció, conservació, investigació i gestió del **patrimoni arqueològic** sobre la base de

- La delimitació de les àrees de protecció arqueològica A i B, a l'efecte de tutelar la zona urbana.
- L'establiment dels procediments de tutela mitjançant la determinació de nivells de protecció arqueològica: nivell 1 per als béns arqueològics catalogats (Béns Culturals d'Interès Local) i nivell de protecció arqueològica 2 (per aquells béns que no estan inclosos en qualsevol d'aquestes categories)

Respecte als elements d'interès historicoartístic i arquitectònic inclosos al **Catàleg**, s'estableixen categories de protecció que regulen la protecció de

façanes, volums, formalització arquitectònica, material, textura i cromatisme i estructuració funcional, per als bens catalogats com a Elements d'interès historicoartístic i arquitectònic i el procediment d'elaboració de fons documentals i de referència de catalogació per als Elements inventariats. Per als Béns Culturals d'Interès Nacional declarats o els que es proposin, es tindran en compte les mesures de protecció establertes per la Llei 9/93.

Aquest Pla va més enllà de la protecció del paisatge urbà a través d'elements i considera també la **protecció del paisatge urbà en el seu conjunt** i regula:

- L'obligatorietat de la conservació d'espais, edificis i solars.
- Les condicions de seguretat, la salubritat i l'ornat.
- La protecció de visuals sobre el Turó de la Seu.
- La publicitat de les obres i la instal·lació d'elements en l'espai públic.
- L'establiment de la Carta de Color del Centre Històric.

La protecció del patrimoni també considera **el patrimoni natural i el medi ambient** i proposa criteris i actuacions concretes per la seva conservació, tant des del punt de vista de protecció del medi ambient, amb mesures de protecció de les aigües, de l'atmosfera, davant del soroll i les vibracions, de la biodiversitat, com d'actuacions concretes de desenvolupament dels corredors ecològics i de les actuacions sobre els reservoris naturals i les àrees d'intervenció ambiental.

13. LA PROGRAMACIÓ D'ACTUACIONS I EL MARC ECONÒMIC DEL NOU PLA.

La demanda de **sòl edificable** a la ciutat es troba, almenys, coberta en el primer quadrienni 1998-2001 de vigència del Pla per les disponibilitats existents en el sòl urbà i per les derivades dels plans parcials de les àrees residencials, actualment en fase de desenvolupament, a més del sòl industrial urbanitzat disponible. El primer quadrienni del Pla serà, doncs, el de preparació dels plans parcials que hauran de desenvolupar el "sòl urbanitzable programat" del Pla i hauran de ser duts a la pràctica en el segon quadrienni 2002-2005 de vigència del Pla. Aquests plans sumen en total 90,7 hectàrees de sòl industrial i 231,05 de sòl residencial, la qual cosa representa un potencial de 6.962 habitatges (vegeu l'apartat 9).

La **inversió** que implica la urbanització de nou sòl urbanitzable, que ha de repercutir bàsicament en els particulars, representa només una petita part de la inversió que hauria de moure el desenvolupament del Pla en els seus dos primers quadriennis, que es calcula en un total de 49.477 milions de PTA per al 1998-2005. L'execució de noves infraestructures viàries i la realització de grans equipaments, assumits directament per les diverses administracions públiques, drena la part més significativa de la inversió. Darrere seu, les operacions de reforma interior de la ciutat, al costat del desenvolupament del sòl programat constitueixen les altres partides destacades de la inversió.

Línies d'actuació programades, 1998-2005	Milers de PTA
Completar la urbanització en el sòl urbà	991807
Operacions generals de reforma interior	5066861
Condicionaments i reformes en els eixos urbans	1304400
Operacions generals de millora de l'espai públic	915333
Implantació de nous eixos urbans	2922067
Noves infraestructures viàries generals	12764500
Noves infraestructures d'abastament d'aigua i ambientals	1549200
Sistema de parcs urbans	1360279
Nous equipaments d'àmbit general	12622500
Desenvolupament del SUP residencial	6646970
Desenvolupament del SUP per activitat	907000
Plans Parciais en desenvolupament	1508481
Patrimoni municipal del sòl	918010
Total	49477407

En conjunt el programa d'actuacions representa una inversió municipal de 1.431 milions de pessetes anuals durant el període considerat. Tal com detalla l'estudi *economicofinancer* del Pla, aquesta inversió resulta plenament assumible en el marc de la capacitat inversora municipal, que es xifra en 2.654 milions de pessetes anuals. El mateix estudi estableix la factibilitat i ponderació de les inversions que afecten les altres administracions, l'Estat, la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Lleida, i els particulars.

14. LES OPERACIONS DE CENTRALITAT TERRITORIAL I URBANA.

Les propostes del Pla General parteixen d'una valoració dels elements importants que ha de necessitar la Lleida futura i per alguns d'aquests elements s'arriben a preveure possibles emplaçaments i, fins i tot, inversions. D'entrada, la capitalitat territorial de Lleida se sustenta sobre el desplegament futur de grans **infraestructures, de comunicacions i altres**:

- La nova línia de tren d'alta velocitat, que obre noves expectatives per a les estacions ferroviàries.
- La variant Sud que ha de connectar els eixos d'entrada de la ciutat amb la N-II i Variant Nord.
- La transformació en autovia del trajecte de la N-II entre les Alamús-cementiri de Lleida.
- Una alternativa a l'aeròdrom d'Alfés amb la implantació d'un aeroport, amb capacitat comercial, a la carretera de Tarragona i un heliport al Turó de Gardeny.
- La implantació de les noves xarxes digitals de telecomunicacions RSDI que permetran el desenvolupament dels serveis telemàtics.
- La renovació de la canonada d'abastament d'aigua de la ciutat des de la presa de Pinyana i la nova captació per al marge esquerre de la ciutat.
- La reubicació de l'abocador i la millora del reciclatge dels residus amb serveis de *deixalleria* i planta de reciclatge.

La ciutat també es planteja **intervencions infraestructures dins de la ciutat** que han de millorar sensiblement el funcionament del teixit urbà:

- La permeabilització del riu Segre amb un nou pont a tocar el del ferrocarril, més la passarel·la dels Camps Elisis i una nova passarel·la entre el pont de la Universitat i el dels Intituts (Campus).
- Cobriments dels passos del ferrocarril en direcció a l'Estació de la ciutat i cap al camí de Vallcalent.
- La unió de les àrees del Camí dels Frares i el Polígon del Segre amb un pont sobre la N-II.
- El redisseny de cruïlles urbanes, des de l'entrada de l'autopista a la ciutat, fins a l'encreuament de l'avinguda de les Garrigues amb la N-II i l'avinguda de Flix, al Molí de la Bordeta.
- Enllaços i prolongacions d'eixos urbans, com el de la carretera de Corbins amb l'avinguda Prat de la Riba o la prolongació de l'avinguda 11 de setembre cap a la Mariola.
- Un nou pont de connexió entre la Bordeta i Magraners (Camí de Picos).

A part dels equipaments de barri o de proximitat, es preveuen grans **equipaments urbans**, que porten aparellada l'aparició de noves àrees de centralitat urbana:

- El Museu de la Ciutat, amb seu central al castell de la Suda o a Gardeny; el Museu d'Art, amb seu a l'edifici de la Panera, i el Museu de l'Aigua, entorn del xalet de la Canadenca, han de desenvolupar el "Pla de Museus" de la ciutat, a més del Museu Diocesà.
- El conjunt d'equipaments previstos a la Seu Vella, en particular un auditori-teatre a l'aire lliure.
- Un nou Arxiu Central amb possible ubicació a l'illa de la Maternitat i un nou Arxiu Municipal.
- El desenvolupament de la Universitat de Lleida s'acull en el ja previst Campus de Capponet.
- Un Palau Municipal d'Esports de 5.000 places per a la celebració de grans actes esportius i culturals.
- Un nou pavelló d'hoquei sobre patins, possiblement a l'entorn del Camp d'Esports.
- Un canal de piragüisme i un canal d'aigües braves en el futur Parc Fluvial de la ciutat (Rufea).
- La nova ubicació del Mercat Central de Fruïtes i Verdures ha de servir per a impulsar les noves àrees industrials del sud-est de la ciutat (amb una reserva de terrenys a Torre Ribera).
- Desenvolupament de centres i activitats logístiques a l'entorn de l'anterior Mercat, a l'estació de Vilanoveta i a les carreteres de Tarragona i Saragossa.
- Un parc urbà i una àrea d'equipaments, completat amb viviers d'empreses, centres tecnològics i altres serveis de suport a l'activitat universitària, firal i empresarial en el Turó de Gardeny.
- Desenvolupament d'activitats terciàries, hoteleres i de serveis a les empreses en l'eix de la Carretera de Barcelona.

15.DADES QUANTITATIVES DEL PLA GENERAL DE LLEIDA 2015

16. Distribució de la superfície del PGL 2015 en **aprofitaments i grans sistemes**.

Concepte	<u>Sòl urbà</u>		<u>Sòl urbanitzable</u>		<u>Total</u>
	Hectàrees	%	Hectàrees	%	Hectàrees
Aprofitament	565,82	39,6	498,05	61,4	1063,87
Equipaments	210,95	14,7	39,02	4,8	249,97
Verds	243,12	17,0	153,29	18,9	396,41
Vials/infraestructures	410,58	28,7	121,00	14,9	531,58
Total	1430,47	100,0	811,38	100,0	2241,83

17. Potencial total d'**habitatge** del PGL 2015

Zona i concepte	Tipologia d'habitatge	Habitatges
Habitatges en plans especials en sòl urbà (1)	Habitatge plurifamiliar	307
Habitatges en les unitats d'actuació del sòl urbà (2)	Habitatge plurifamiliar (80%)	10012
Habitatges en el sòl amb planejament aprovat (3)	Habitatge plurifamiliar	4077
Habitatges en el sòl urbanitzable programat (4)	Segons els plans parcials	6612
Habitatges en el sòl urbanitzable no programat (4)	Segons els plans parcials	10354
Potencial total en núm. d'habitatges 2015		31362

18. Estimat directament dels cinc PERIS residencials en sòl urbà.
 19. Estimat a partir de les vuitanta-dues unitats d'actuació, existents en el sòl urbà.
 20. Estimat a partir dels cinc plans parcials aprovats i en procés d'urbanització.
 21. Càlcul detallat en funció de l'apartat 9 (Plurifamiliar 76,7 % -Unifamiliar 23,3%).

3. Coeficients de càlcul de la **població i habitatge**.

a) Relació de l'oferta potencial d'habitatge del PGL 2015 amb la de les poblacions veïnes integrants del "sistema urbà": $31362/16976 = 1,85$. Distribució percentual: Lleida=64,9%; municipis de l'entorn=35,1%.

b) Potencial de població resident PGL 2015. A partir d'un coeficient d'ocupació mitjà de 2,81 persones/habitatge (3,13-2,5). Població potencial=31.362 habitatges x 2,81 = 88.127.

c) Relació del potencial de residents PGL 2015 amb la demanda potencial derivada de les hipòtesis de creixement demogràfic (sobre 144.263 màxim i 188.452 mínim):

Coeficient màxim : $88.127 / 30.263 = 2,91$

Coeficient mínim : $88.127 / 74.452 = 1,18$

Coeficient mitjà : 2,04 (superior a 1,75)

4. Estàndards urbanístics d'espais i serveis públics.

	Zona verda	Equipament
Sòl urbà en hectàrees	243,12	210,95
Sòl urbanitzable en hectàrees	153,29	39,02
Total A en hectàrees	396,41	249,97
Sistemes locals en hectàrees (1)	49,81	74,71
Total B en hectàrees	446,22	324,68
Estàndard potencial en m2 / habitant (2)	30,93	2,51
Estàndard general en m2 / habitant (3)	21,04	13,26

(1) Hipòtesi d'un 10% de zona verda i un 15% d'equipament en sòl urbanitzable (plans parcials).

(2) Total B sobre el potencial residencial de 144.263 habitants, màxim.

(3) Total A sobre el potencial residencial de 188.452 habitants, mínim.

ANNEX

OFICINA TÈCNICA DEL PLA:

Visites concertades per a professionals:

Àrea d'Urbanisme (Ajuntament de Lleida)

C/Tallada, 32 –25002 – LLEIDA

TEL. 28 04 41

Sra. Lúdia Ribes

INFORMACIÓ URBANÍSTICA:

Àrea d'Urbanisme (Ajuntament de Lleida)

Edifici Pal·les (Pça. Paeria, 11, 3r. pis)

25071 – LLEIDA

Tel. 70 03 75

Sra. M. José Salillas

Equip redactor

Josep M. Llop, director

Rafael Garcia Català, director tècnic

Ignasi Aldomà, geògraf

Esther Fanlo, biòloga

Carles Llop, arquitecte

Josep M. Puigdemasa, arquitecte

Josep M. Fargas, arquitecte

Pegor Papazian, arquitecte

Equip d'assessors

Jesús Gutiérrez, Oficial Major

Enric Vicente, Interventor

Francesc Rosich, cap del Servei Jurídic

Fernando Cequier, cap del Servei d'Enginyeria

Ezequiel Usón, cap del Servei d'Arquitectura

Santi Companys, enginyer municipal

Ferran Florensa, arquitecte municipal

Carme Casals, arquitecta municipal

Germán Auseré, cap de Topografia

Lluís Claverol, cap de l'Oficina del Centre Històric

Josep Farrero, director del Control Financer

Anna Oliver, arqueòloga municipal

Joan Balasch, biòleg municipal

Josep Emili Suñé, enginyer municipal

Ramon Sumalla, enginyer municipal

Ramon Morell, economista municipal

Carles Sáez, arquitecte municipal

Francesc Arola, arquitecte municipal

Joan Vilagrasa, catedràtic de la Udl.

Javier Aquilué, advocat, professor de la Udl.

Núria Rafel, arqueòloga, professora de la Udl.

Joan Peman, catedràtic de la Udl.

Equip de suport

Lídia Ribes, secretària de l'Oficina del Pla

Enar Sendrós, secretària de l'Àrea d'Urbanisme

Miquel Àngel Gonzalez, cap de Delineació d'Urbanisme

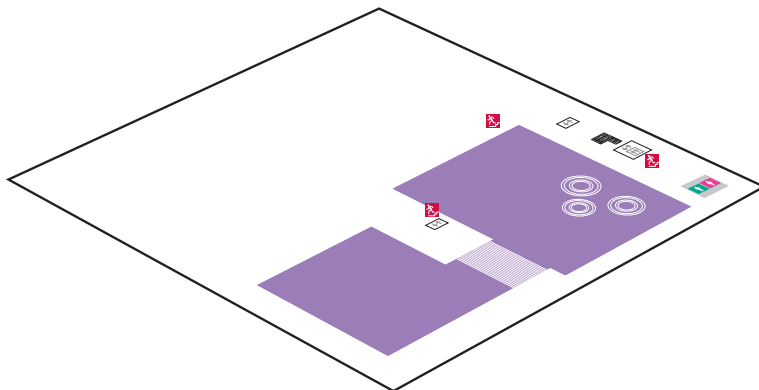
Xavier Corrià, delineant

ANNEX II. PLANTES I SALES DE L'EDIFICI DE LA LLOTJA

PALAU DE CONGRESSOS DE LLEIDA

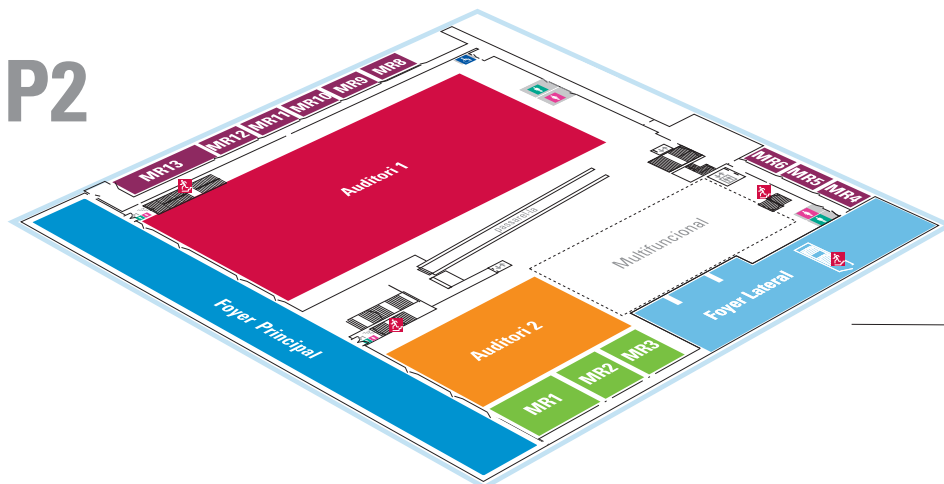
Av. Tortosa, 4 · 25002 Lleida (Spain) · www.pc-lleida.com · (+34) 973 22 11 55

P3

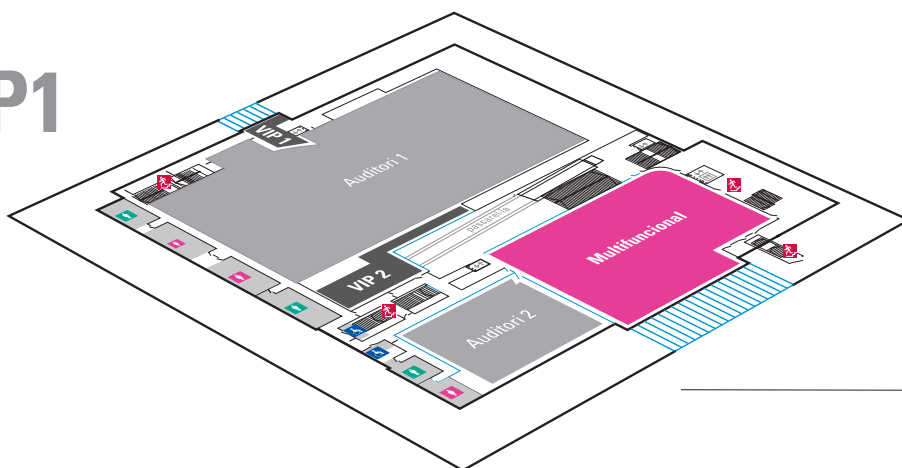
Terraza 1	683,4 m ²
Terraza 2	350 m ²

P2

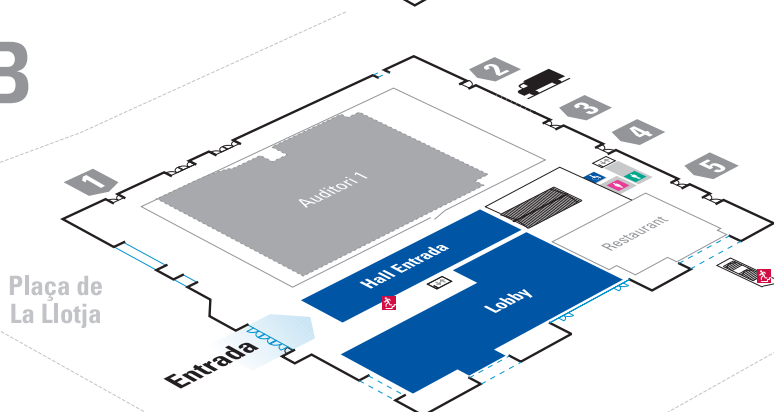
Auditorio 1. Ricard Viñes	852 m ²
Auditorio 2. Leandre Cristòfol	352,5 m ²
Sala 3. Maria Rúbies i Ballespí	204,1 m ²
Meeting Room 1	85,2 m ²
Meeting Room 2	57 m ²
Meeting Room 3	54,6 m ²
Meeting Room 4	32 m ²
Meeting Room 5	33,5 m ²
Meeting Room 6	33,5 m ²
Meeting Room 7. Sala de Juntas	37,5 m ²
Meeting Room 8	43,2 m ²
Meeting Room 9	43,2 m ²
Meeting Room 10	43,2 m ²
Meeting Room 11	43,2 m ²
Meeting Room 12	42,7 m ²
Meeting Room 13 S. de Prensa	86,5 m ²
Foyer Principal Enric Granados	1.129,2 m ²
Foyer Lateral Maria M. Marçal	596,8 m ²

P1

Multifuncional Martina Castells i Ballespí	761,7 m ²
Sala VIP 1 Pepita Reimundi	73,5 m ²
Sala VIP 2 Jaume Morera	133 m ²

PB

Hall Entrada	552,9 m ²
Lobby Màrius Torres	312,4 m ²
Plaza de la Llotja	4.000 m ²

Parking	552,9 m ²
471 places	312,4 m ²

ANNEX III. COMPARATIVA ANYS 2010-2014 I INFORME COMERCIAL 2014

PALAU DE CONGRESSOS LA LLOTJA

COMPARATIVA ACTIVIDAD 2010 / 2014

2010 CONGRESOS Y REUNIONES		
SEGMENTOS	ASISTENTES	EVENTOS
CONGRESOS / REUNIONES	29.362	178
ESPECTACULOS	57.142	41
OTROS	2.886	54
TOTAL	89.390	273

2011 CONGRESOS Y REUNIONES		
SEGMENTOS	ASISTENTES	EVENTOS
CONGRESOS / REUNIONES	22.064	87
ESPECTACULOS	65.600	37
OTROS	3.020	47
TOTAL	90.684	171

TOTAL TOTAL 2010 A 2014		
	ASISTENTES	EVENTOS
CONGRESOS / REUNIONES	114.546	588
ESPECTACULOS	292.742	203
OTROS	37.499	286
TOTAL	444.787	1.077

2012 CONGRESOS Y REUNIONES		
SEGMENTOS	ASISTENTES	EVENTOS
CONGRESOS / REUNIONES	20.190	106
ESPECTACULOS	48.640	43
OTROS	8.703	46
TOTAL	77.533	195

2013 CONGRESOS Y REUNIONES		
SEGMENTOS	ASISTENTES	EVENTOS
CONGRESOS / REUNIONES	19.976	118
ESPECTACULOS	58.280	42
OTROS	13.748	77
TOTAL	92.004	237

2014 CONGRESOS Y REUNIONES		
SEGMENTOS	ASISTENTES	EVENTOS
CONGRESOS / REUNIONES	22.954	99
ESPECTACULOS	63.080	40
OTROS	9.142	62
TOTAL	95.176	201

PALAU DE CONGRESSOS DE LLEIDA

Informe Comercial 2014
Palacio de congresos de Lleida, La Llotja

EVENTOS Y ASISTENTES POR UNIDAD DE NEGOCIO

* Eventos

Eventos	CUATRIMESTRE			
	1	2	3	TOTAL
Unidad de Negocio				
Congresos / Reuniones	28	32	39	99
Espectáculos	15	5	20	40
Otros	9	26	27	62
Total general	52	63	86	201

* Asistentes

Asistentes	CUATRIMESTRE			
	1	2	3	TOTAL
Unidad de negocio				
Congresos / Reuniones	5802	10585	6567	22954
Espectáculos	34500	5750	22830	63080
Otros	2175	3576	3391	9142
Total general	42477	19911	32788	95176

UNIDAD DE NEGOCIO. Congresos, reuniones y otros / EVENTOS POR SEGMENTO

Congresos y Reuniones: Eventos y Asistentes por segmento

SEGMENTO	1 EVENTOS	ASISTENTES	2 EVENTOS	ASISTENTES	3 EVENTOS	ASISTENTES	TOTAL EVENTOS	ASISTENTES
Corporativo	19	3442	17	6872	35	4373	71	14687
Cultural	2	420			3	2640	5	3060
Educativo	4	2300	3	2700			7	5000
Empresarial	6	1440	15	2700	13	1766	34	5906
Institucional	1	120	2	400	1	25	4	545
Privado	5	255	21	1489	14	1154	40	2898
Total general	37	7977	58	14161	66	9958	161	32096

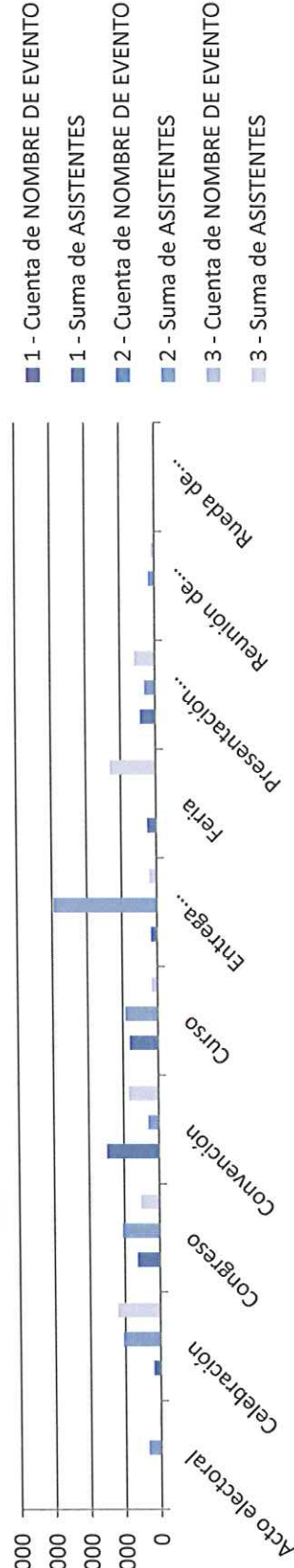
- * **Corporativo:** Agrupaciones profesionales, asociaciones, colectivos y gremios
- * **Empresarial:** Evento profesional de sociedades y empresas privadas (congreso, seminario, incentivo, reuniones departamentales, etc)
- * **Institucional:** Evento profesional promovido por la administración pública, gobiernos, fundaciones públicas, etc
- * **Cultural:** Evento profesional vinculado al sector de la cultura

*CONGRESOS, REUNIONES Y OTROS EVENTOS

CUATRIMESTRES

TIPOLOGIA EVENTO	1		2		3		TOTAL	
	Eventos	Asistentes	Eventos	Asistentes	Eventos	Asistentes	Eventos	Asistentes
Acto electoral			2	690	1	80	3	770
Celebración	6	375	23	2106	24	2421	53	4902
Congreso	4	1270	4	2100	3	1050	11	4420
Convención	10	2960	6	595	9	1701	25	5256
Curso	2	1600	5	1845	2	320	9	3765
Entrega premios	2	340	7	5900	2	400	11	6640
Feria	1	500			2	2600	3	3100
Presentación de producto	8	860	5	590	11	1158	24	2608
Reunión de trabajo	3	42	6	335	8	163	17	540
Rueda de prensa	1	30			4	65	5	95
Total general	37	7977	58	14161	66	9958	161	32096

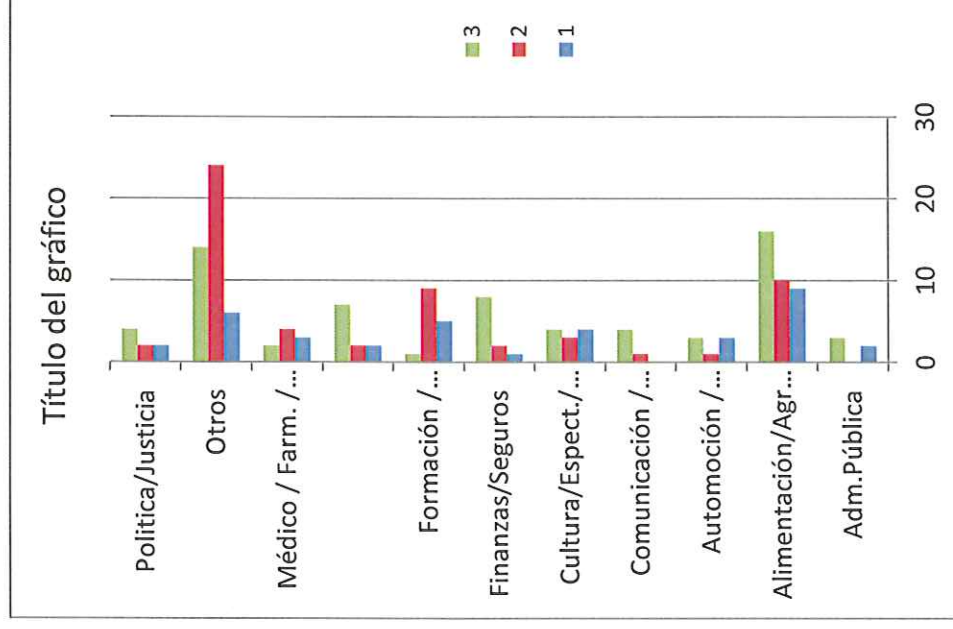

Unidad de negocio CONGRESOS, REUNIONES Y OTROS / Actos realizados por sector de actividad

* Congresos y Reuniones realizados por sector de actividad

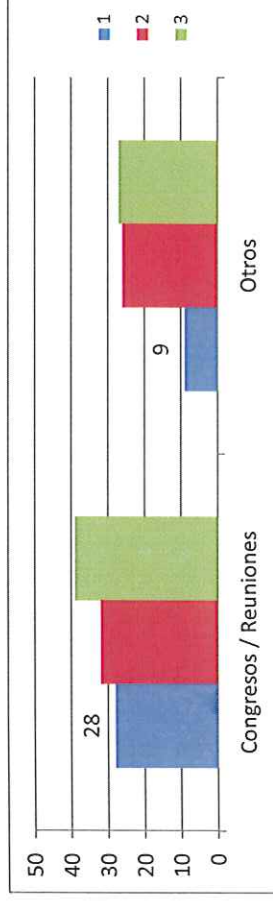
Eventos	CUATRIMESTRE			
	1	2	3	TOTAL
SECTOR				
Adm.Pública	2		3	5
Alimentación/Agricultura	9	10	16	35
Automoción / Transporte	3	1	3	7
Comunicación / Tecnología		1	4	5
Cultura/Espect./Deporte	4	3	4	11
Finanzas/Seguros	1	2	8	11
Formación / Consultoría	5	9	1	15
Industria/Comercio/Energ.	2	2	7	11
Médico / Farm. / Veterinario	3	4	2	9
Otros	6	24	14	44
Política/Justicia	2	2	4	8
Total general	37	58	66	161

Unidad de negocio CONGRESOS, REUNIONES Y OTROS / Eventos por cuatrimestres

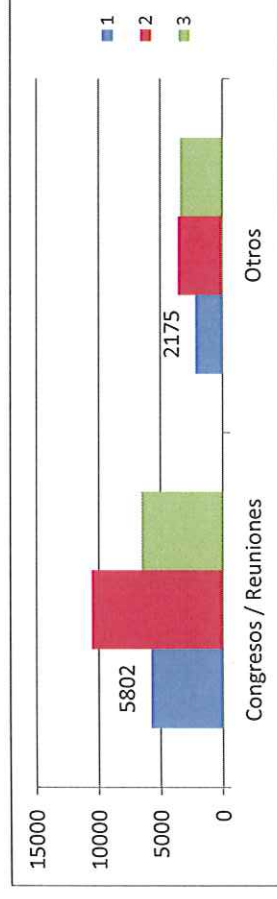
* Eventos por cuatrimestre

Eventos	CUATRIMESTRE				TOTAL
	1	2	3		
UNIDAD DE NEGOCIO					
Congresos / Reuniones	28	32	39		99
Otros	9	26	27		62
Total general	37	58	66		161

* Asistentes por Cuatrimestres

Asistentes	CUATRIMESTRE				TOTAL
	1	2	3		
UNIDAD DE NEGOCIO					
Congresos / Reuniones	5802	10585	6567		22954
Otros	2175	3576	3391		9142
Total general	7977	14161	9958		32096

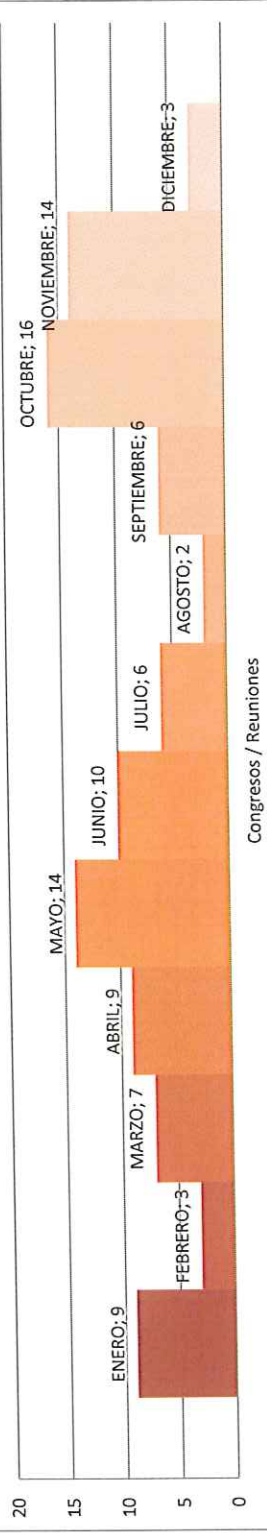

Unidad de negocio CONGRESOS / EVENTOS y asistentes mensuales

* Eventos mensuales

Eventos	MES											
UNIDAD	ENERO	FEBRERO	MARZO	ABRIL	MAYO	JUNIO	JULIO	AGOSTO	SEPTIEMBRE	OCTUBRE	NOVIEMBRE	DICIEMBRE
NEGOCIO	9	3	7	9	14	10	6	2	6	16	14	3
Congresos / Reuniones	9	3	7	9	14	10	6	2	6	16	14	3
Total general	9	3	7	9	14	10	6	2	6	16	14	3
	99											99

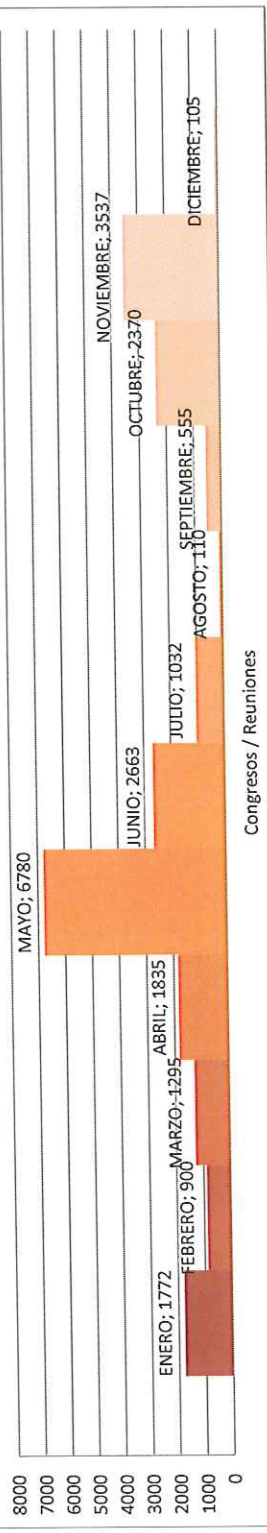
Eventos Mensuales

* Asistentes mensuales

Asistentes	MES											
UNIDAD	ENERO	FEBRERO	MARZO	ABRIL	MAYO	JUNIO	JULIO	AGOSTO	SEPTIEMBRE	OCTUBRE	NOVIEMBRE	DICIEMBRE
NEGOCIO	1772	900	1295	1835	6780	2663	1032	110	555	2370	3537	105
Congresos / Reuniones	1772	900	1295	1835	6780	2663	1032	110	555	2370	3537	105
Total general	1772	900	1295	1835	6780	2663	1032	110	555	2370	3537	105
	22954											22954

Asistentes Mensuales

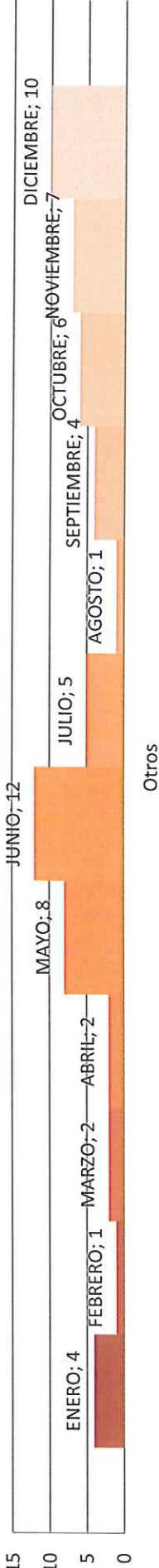

Unidad de negocio OTROS / Visitas y Celebraciones Privadas

* Eventos mensuales

Eventos	MES											
Unidad de negocio	ENERO	FEBRERO	MARZO	ABRIL	MAYO	JUNIO	JULIO	AGOSTO	SEPTIEMBRE	OCTUBRE	NOVIEMBRE	DICIEMBRE
Otros	4	1	2	2	8	12	5	1	4	6	7	10
Total general	4	1	2	2	8	12	5	1	4	6	7	10
												Total
												62
												62

Celebraciones privadas y Visitas Mensuales

* Asistentes mensuales

Asistentes	MES											
Unidad de negocio	ENERO	FEBRERO	MARZO	ABRIL	MAYO	JUNIO	JULIO	AGOSTO	SEPTIEMBRE	OCTUBRE	NOVIEMBRE	DICIEMBRE
Otros	1860	120	100	95	816	2395	225	140	442	407	1180	1362
Total general	1860	120	100	95	816	2395	225	140	442	407	1180	1362
												Total
												9142
												9142

Asistentes Mensuales

